

אי צדקות המישיח

הרב מרדכי יפת יהודה שרעבי

י' בשבט תשפ"ה | שבת קודש | גליון 135

פרשת בשלח

מן ועליו חכם בנדרו שמואל שליט"א

"זה אלו ואנזהו..."

"יוציאם בכסף וזהב, ואין בשבטיו כושל (תהלים קה לט)"

משולחן המלך

עמוד 3

זוהר על הפרשה

עמוד 8

שרפי קודש

עמוד 10

ההלכה היומית

עמוד 12

שאלות מבית הדין

עמוד 12

מדור הילדים

עמוד 14

דרכי הרשב"י

עמוד 15

זמני השבת

הזמנים ע"פ לוח אור החיים

הדלקת נרות	שקיעה	יציאה	ד"ר
ירושלים	17:23	17:55	18:32
חיפה	17:21	17:53	18:29
נאר שבע	17:24	17:56	18:32
תל אביב	17:01	17:53	18:28

*במנהג ירושלים הדלקת נרות 40 דקות לפני השקיעה

הילולא דצדיקא

יום ראשון - י"א שבט

רבי חיים טולידאנו הרביעי | רבי עזרא כהן זנ"י, מחו"ר פורת יוסף, תשמ"ז

יום שני - י"ב שבט

רבי חיים כפז, מח"ס באור החיים | רבי חנוך נבון מרובני ירושלים | רבי מנחם בנר, מח"ס דברי מנחם | רבי שמשון פירסט, מח"ס שם משמעון | רבי שבתאי אטון, ר"י ראשית חכמה, התשס"ז

יום שלישי - י"ג שבט

רבי יחזקאל הכהן | רבי יעקב שמשון שפירא בנו של ר' פנחס מקוריץ | רבי מרדכי מלכוביץ, תק"ע

יום רביעי - י"ד שבט

רבי יצחק אביחצירא, בן אביר יעקב קבור בגורמא במרוקו התער"ב | רבי בן ציון שפירא מחכמי ישיבת בית אל | רבי יעקב יהושע פאלק, מח"ס פני יהושע, תקט"ז | רבי אהרן לייפער מגדבורגא, מח"ס יד אהרן | רבי דוד שפירא, מח"ס שו"ת בני ציון, תשל"א | רבי דניאל פריש, בעל המתוק מדבש, התשס"ה

יום חמישי - ט"ו שבט

רבי נסים נחום ממייסדי ישיבת פורת יוסף | רבי רפאל שלמה לניאדו ראש ישיבת פורת יוסף, תרפ"ה | רבי יוסף דוד אבולעפיה | רבי יהודה אלכאן, מח"ס שבות יהודה | רבי חיים מרדכי מרגליות, מח"ס שיערי תשובה, תקפ"ג | רבי דוד סויסה, הצדיק ממבשרת ציון, קבור בהר המנוחות | רבי אהרן שהרבני | רבי נסים הררי רפול, ממקובלי אר"צ, עלי נהר, התר"ל | רבי שלום אוולא, מדייני צפרו במרוקו, התרפ"ב | רבי ינון חורי (ב"ר חיים) מייסד כ"ב גבעת חיים, התשס"ד

יום שישי - ט"ז שבט

רבי ברוך שלום מחב"ד | רבי יונה נבון, מח"ס נחפה בכסף, תק"כ | רבי אלישע אפריאט מעיר צפרו מרוקו | רבי שלום מרדכי הכהן שברון, מח"ס שו"ת מהרש"פ, תרע"א | רבי משה זאב פרידמן רבה של יפו, מח"ס קרבן משה, תשמ"ח | רבי אברהם שלמה בירדמן, האדמו"ר מלעלוב | רבי יצחק אוחנא רבה של קרית שמונה, תשנ"ב

יום שבת - י"ז שבט

רבי בנימין כהן, מח"ס אבות העולם | רבי יוסף בן נאים, מח"ס מלכי רבנן | רבי דוד ועקנין, מח"ס יודבר דוד | רבי חיים פלאג'י, חיבר כשמונים ספרים, תרכ"ח, קבור בטורקיה | רבי יחזקאל מקומזוי אבי שושלת מודז'ין, תרט"ז | רבי שלמה הכהן סקלי הדיין | רבי משה מקיטוב תלמיד הבעל שם טוב

מופדות המייש"ר

הידור מצווה

הכתיבה לספרי תורה, תפילין ומצוות בפקודון של מו"ר שליט"א וכן כל ספרי מו"ר

שלוחה 5

לעריכת אוזרות

באיות צדריים של אברכי ורבני הישיבה כולל סעודת ודברי תורה וקדש כולל תיעוד שישלח אליכם ביואטסאפ

שלוחה 7 או ביואטסאפ

פדיון נפש

ע"פ הקבלה עם מטבעות מכסף טהור הנערך מדי יום ע"י מו"ר גיור המקובלים

שלוחה 3 או ביואטסאפ

קביעת פגישה למו"ר

אך ורק דרך הטלפון שלוחה 6
הציבור מתבקש בכל לשון של בקשה לא להגיע ללא קביעת תור מראש

ע"י מניין אברכים באופן פרטי ליקירך ללא שמות נפטרים שלוחה 7

כול לאברכים מצוינים החזקת אברך ללימוד התורה הקדושה להצלחתן

מכון להוצאת ספרים

ניתן להקדיש לעצ

תהלים לילדים להזכרת שמות בלימוד התהלים לילדים שלוחה 11

חלוקת ספרי הזוהר היומי

ללא עלות שלוחה 4

לקבלת ההלכה הזמנית כ-2 דק' של הלכות יע לשלוח בקשה ביואטסאפ

בית הוראה

שאלות אקטואליות בהלכה שלוחה 2

ישיבה גדולה לבחורים תפירת התורה שלוחה 10

הכל בטלפון אורז:

03-55-20004

www.ravbenayahu.co.il | אורט ישראל 4 בת-ים

טל'פון וואצאפ 054-4776356 | קו שמינית שיעורים: 073-3718129

עיצוב: צ'חם שוראב יוקר
054-655-4554

משולחן המלך

פנינים מסדרים ומעשיות השווים לכל נפש
הנערכים משולחן המלך מתוך
שיעור הדף היומי שנמסר ע"י מרן שליט"א

עורך: הרב מרדכי ג'נרדי הי"ד

שבת שירה

שבת פרשת בשלח נקראת גם "שבת שירה", על שם ששרו משה וכל עם ישראל כולם כאחד. הם לא תיאמו את זה מראש. השירה הזאת לא הייתה כתובה לפני כן באף מקום. אלא, כך סידרו מן השמיים, שכולם קיבלו את מילות השירה ברוח הקודש, ואמרו אותה כאיש אחד. עד כדי כך, שאפילו עוברים שכמעט אמותיהם אמרו שירה, כמו שכתוב בתהילים: "במקהלות כרכו אלוקים, ה' ממקור ישראל". **הרי כל אימא היו לה שיישה תינוקות בבטנה, שהפכה למעין 'זוכות', וכולם יכלו לראות את ששת התינוקות אומרים שירה, והיו שומעים אותם בכל המקומות. זו היתה שירה נפלאה, שבה התמזגו קולותיהם של זקנים, צעירים ותינוקות, שנשמעה כמו תזמורת מיוחדת מאין כמותה.**

קריעת הים – בשנת היובל

ב'מכילתא' כתוב: "ראתה שפחה על הים מה שלא ראה יחזקאל בן בוזי הכהן במראות נבואה". השירה הזאת, יש בה פסוקי נבואה על בנייתו של עם ישראל לארץ ישראל, על בניין בית המקדש, ועל הגאולה העתידה במהרה בימינו. ואלו סודות עליונים יש בשירה הזאת... כל בוקר בתפילה, כשאדם מגיע ל"שירת הים", יצייר לעצמו כאילו הוא עובר בתוך הים כיבשה, המצרים טובעים והוא שמח - ויאמר את השירה בשמחה. על ידי כך זו זוכה למעלה עצומה. מהי המעלה? אמירת השירה בשמחה היא כעצם סגולה לכפרת עוונות. אומרים רבותינו: "מיום שנברא העולם ועד שכני ישראל עמדו על הים, לא מצאו אדם שאמר שירה, ברא את אדם הראשון, ולא אמר שירה, הציל את אברהם אבינו מקבשן האש ומכל המלכים, לא אמר שירה, הציל את יצחק מן המאכלה, לא אמר שירה, הציל את יעקב מהמלאך ומעשו, לא אמר שירה. רק כשבאו ישראל לים סוף ונקרע להם הים, וראו את הנס הגדול הזה שנחלק לשנים עשר חלקים, ואז אמרו שירה". לפני שהים נקרע, עם ישראל לא ידעו מה לעשות, וכולם עמדו וכוונו על המדבר שסוגר עליהם, כשהמצרים מאחוריהם והים לפניהם, והם לא ידעו לאן לפנות. הם זעקו אל הקב"ה. ופתאום נבקע להם הים, ועם ישראל "הלכו כיבשה בתוך הים". כל זה מתי היה? בשנת היובל הגדול. עם ישראל יצא ממצרים בשנת כ' אלפים תמ"ח. רבותינו אמרו, שאותה שנה הייתה שנת היובל, והיה זה יובל גדול - כלומר, חמישים יובלות מכריאת העולם. אז הם יצאו ל"חירות עולם". מהי חירות עולם? גם כבר לא היו משועבדים למצרים, וגם שלא יהיו משועבדים ליצר הרע ולתאוות הגוף, שזה העיקר ב"חירות עולם".

לא להיכנס לניסיון

'ולא נחם אלוקים דרך ארץ פלישתים כי קרוב הוא, כי אמר אלוקים פן ינחם העם בראותם מלחמה ושבו מצרימה' - זה פלא, כי איך יכול להיות שעם ישראל פחדו? הרי 'והשם הולך לפניכם יומם בעמוד ענן וליילה

עונג שבת

בעמוד אש להאיר להם", אז מה יש להם לפחד? עם ישראל הרי ניצח את כל האויבים בקלות, והקב"ה הבטיח להם שישלח לפניו את הצרעה עד שיאבדו "כל הנשואים והנסותיים". כשעם ישראל עבר את הירדן, אמר להם הקב"ה לא לפחד מהענקים שבארץ ישראל. אמרו: "בסדר, ריכנונו של עולם. אך מה נעשה איתם? איפה נשים אותם? אנחנו צריכים סבלים. גם אם תהרוג אותם, ככל זאת כל אחד מהם ארוך עד השמש... איפה נשים אותם?" אמר להם: "אל תדאגו. אמרתי לכם לא לדאוג" מה עשה הקב"ה? העמיד לאורך כל הירדן שורה של צרעות, וכל צרעה ירתה "חץ" מפיה, עם רוק ארסי, ולכל "חץ" כזה הייתה כתובת... כל "חץ" כזה קיבל "כתובת" של אחד הענקים, של כל כנעני, חית ואמורי - לכולם: **וזו הגיע אליהם כמו 'טילים'. כשהם נכנסו בהם, הם לא הרגו אותם, אל הקיסוס אותם והפכו אותם ל'אבקה'... הקב"ה לקח אותם ומסמם אותם, והפך אותם לעפר ואפר. זה פלא**

פלאות. הגויים, כל אחד בתורו, חטף "טיל ענק ממדים", ולכל "טיל" כזה יש כתובת עליו - פלסטינאי, אבו לאמן... ק יאבדו כל רשעי הגויים.

אז איך יכול להיות ביציאת מצרים מצב של "פן ינחם העם בראותם מלחמה ושבו מצרימה"? מה, אם יש מלחמה, חוזרים אחורה? הרי היתה שם הצרעה, אז מה היה לכם לדאוג? הקב"ה מושל בכל העולם, "הוא ציווה, ויעמוד". מה, לא ראינו את כל המכות שהיו במצרים? אלא, הקב"ה רוצה ללמד אותנו שאף פעם לא צריך להתעמת חזיתית מול היצר הרע, אלא צריך תמיד להתגבר עליו. אם אי אפשר, אז יש "כביש עוקף" - אפשר לעקוף אותו. לא צריך "מלחמת חורמה". את זה הקדוש ברוך הוא רוצה ללמד ע"י "ולא נחם אלוקים דרך ארץ פלישתים". הקב"ה אמר להם ללכת מסביב, לעקוף, לא להיכנס לניסיונות, אלא ללכת במדבר, ששם אין תאוות, וכך יצאו לחירות עולם. לא תמיד יש לאדם כוח לעמוד בתאוות. במדבר אין ניסיונות, אלא יש קדושה. אם היינו הולכים דרך ארץ פלישתים, לא היינו צריכים מן ולא פאר, אלא לוקחים מהם לחם ומים. אך הקב"ה רצה שנלך במדבר. "שמה אני אפרנס אתכם, אתן לכם מן מהשמיים, אוכל של מלאכי השרת, שלא מברכים על זה 'המוציא לחם מן הארץ', אלא 'המוציא לחם מן השמיים' בשביל יושבי הארץ. אתן לכם את בארזה של מרים. במן, אדם יכל לטעום כל טעם שרצה. במים של באר מרים, אם אדם רוצה קוקה-קולה, או יין, או כל משקה אחר - את הטעם הזה היה מרגיש במים. אם אדם רצה פרגיות, או אסאדו - היה לו הכל. בנוסף, אדם ששתה את המים האלה היה מבריא! זו החירות שזוכה לה אדם שהולך בדרך השם. צריך להודות כל רגע ורגע לקב"ה "על ניסיון ועל נפלאותיו".

תלויים בקב"ה כל רגע

"ובני ישראל הלכו כיבשה בתוך הים" - עשה להם הקב"ה בתוך הים מעין רצפת "פסיפס", ריצוף של אבנים קטנות כדי שלא יהיה להם כוץ ולא יחליקו. הוא עשה להם מעין אוהל מלמעלה, כמו קשת. בני ישראל חוצים את הים, ורואים איך המצרים טובעים מאחוריהם. הם עצמם צועדים, כשהים לפניו הפך ליבשה, אבל המצרים נכנסים אחריהם, והמים מיד מכסים אותם. הם הרגישו שהם תלויים כל רגע ורגע רק בקב"ה. גם אנחנו, צריכים להרגיש כל רגע ורגע שאפילו כשאנחנו הולכים על היבשה, אנחנו בעצם בתוך הים. עלינו לדעת, שאנחנו תלויים כל רגע ורגע בקב"ה! זהו "ובני ישראל הלכו כיבשה בתוך הים". לא כתוב "בתוך הים כיבשה", אלא גם

מפי מרן מו"ר גדול המקובלים
הרב בניהו שמואלי שליט"א

מידי יום שלישי בשעה 18:00 | בישיבת המיישר | רח' אורט ישראל 4 בת ים

השניעור השבועי

דף היומי מוסר והלכות

משולחן המלך

שלא שינו מהדרך המסורה

אומר המדרש, שבזכות שלושה דברים נגאלו אבותינו: "שלא שינו את שמם, לבושם, ולשונם". אפילו שדברים אלו נשמעים דברים חיצוניים, אך כשעמד המלך המקטרג ואמר שאי אפשר לגאול את ישראל כי "הללו עובדי עבודה זרה, והללו עובדי עבודה זרה", זה לא עזר לו, כי לעם ישראל היו בנגדים יהודיים, היו להם שמות יהודיים, והם דיברו לשון הקודש. לכן הם יצאו ממצרים. נכון שיש יצה"ר, ויש לאדם בעיות וטעויות, אך צריך להישמר לא לשנות את עצמנו, חס ושלום.

הצאר ניקולאי טייל פעם ברחוב עם שניים ממשרתיו, וראה יהודי עם פאות ארוכות, זקן, מגבעת הדודה, חליפה ארוכה מיוחדת, וגאָרְטֶל. ביקש מהמשרתים שיגידו לאותו יהודי שיבוא אליו למחרת בצהריים, כי הוא רוצה לדבר איתו על הבגדים המיוחדים והיפים שלו. המשרתים ניגשו אל היהודי והודיעו על הזמנתו של הצאר, והוא מאוד התרגש מכך. הוא הלך הכיתה, וסיפר על כך לאשתו. אמרה לו: "אתה לא יכול ללכת לבוש כך אל הצאר ניקולאי. אתה צריך להתלבש יפה ולהיראות נורמאלי..." שאל אותה: "מה את מציעה?" אמרה: "תלכש חליפה קצרה, עניבה וכובע אופנתי". בבוקר, כשהוא נכנס לתפילה, ראו אותו חבריו בלי פאות, זקנו קצוץ והוא עם חליפה קצרה. אמרו לו מתפללי בית הכנסת: "פורים שמח! מה קרה לך?" אמר: "אני מוזמן היום לביקור אצל הצאר ניקולאי, ואשתי אמרה לי שאני צריך להראות מסודר". עכשיו הוא נראה כמו בחור בר מצווה... כשהוא נכנס אל הצאר, הוא שאל אותו: "מי אתה?" והוא ענה: "אתמול הוד רוממותו הצאר פגש אותי..." אמר לו הצאר: "צא מפה מיד! השתעפת? אנשים כמוך יש לי הרבה. אני ביקשתי לראות את האיש עם הזקן הגדול ועם הפאות והכובע המיוחד..." ההוא ניסה לייפות את עצמו... הוא חשב שכן הוא יעשה רושם טוב אצל ניקולאי... אך הצאר ענה לו מנגד: "אל תחליף!" איך אומרים? "כשם שנכנס לברית, כך ייכנס לתורה למצוות ולמעשים טובים..." אם השם שלו הוא יענקל', עכשיו הוא ישנה אותו לשם גיטי? כעת יקראו לו ג'ק'...?

חכם סלמן מוצפי זצ"ל היה פקיד בכיר אצל הגביר מנחם דניאל, והיה צריך להיפגש עם ראשי הממשל והשרים. מנחם דניאל היה מלווה כספים למלך ועושה

הקשר שלנו לכך? אומרת לזן מרים: "אתן צריכות לשיר, כי רבותינו אמרו שכשארם מביא לביתו חטים, האם אוכל אותן כך? לא. אלא, אשתו מבשלת ומכינה, עד שיבוא בעלה והכל יהיה מוכן. זהו שכתוב "אעשה לו עזר כנגדו". ושם, על ים סוף, הקב"ה תפס את מצרים ואמר: **"איך אתה רודף אחרי ישראל? אין לך בושת פנים אחרי שראית את כל הניסים האלה? אתה עדיין רודף אחרי חבן שלי להפחיד אותי? איך אתה עושה דבר כזה?"** אומר המצרי: **"זה לא אני. הסוס לקח אותי..."** תופס הקב"ה את הסוס ושואל: "למה דרפת אחרי בני?" אומר הסוס: "זה לא אני, זה המצרי". מה עשה הקב"ה? תפס את הסוס יחד עם רוכבו, וזן אותם, והשליך אותם בתוך המים – "סוס ורוכבו". אבל, למעשה הסוס לא עשה כלום. אלא, בגלל שהוא לקח את המצרי, לכן סוס ורוכבו נענשים יחדיו. זה היה בקריעת ים סוף. למדנו מכאן, שאדם לא יכול לעשות שום דבר לבד. ואיך הוא כן יכול? כשאשתו עוזרת לו. לכן, כשאומרים "סוס ורוכבו", לומדים מכאן ש"מרוכבה מידה טובה ממידת פורענות פי חמש-מאות", ומי שמסייע נוטל חלק בשכר. כמו הסוס שעזר למצרי, ולכן נענש גם הוא, ככה מידה טובה מרובה, והאישה שעוזרת לבעלה, מכינה ומסדרת, זוכה ומקבלת 'פי חמש מאות'. על כך אומר הפסוק: "לסוסתי ברכבי פרעה דימיתוך רעיתי".

לכן אומרת לזן מרים: "שירו לה...", כי לכן יש חלק בתורה. אם אתן לא תעזרו לבעלים שלכן, הם לא יוכלו ללמוד תורה. אותן במטבח, מבשלות, מנקות את הבית ומטפלות בילדים – "שירו", כי יש לכן חלק בתורה של הבעל.

כשהלכו ב"יבשה" ממש, הם הרגישו שהם הולכים "בתוך הים", ותלויים רק במאמר פי ה', וכל רגע זה ניסים ונפלאות. אדם חושב שהכל הולך לו, וזה דבר נורמלי. אך בעצם כל רגע אנחנו תלויים בחסדיו של השם יתברך.

חלק הנשים בתורה הקדושה

יש לכן, הנשים, חלק בתורה שהבעל לומד. לכן כתוב כשהם עברו את הים, "ותיקח מרים הנביאה את התוף בידה, ותצאנה כל הנשים אחריה בתופים ובמחוללות. ותען לזן מרים 'שירו להשם כי גאה גאה, סוס ורוכבו רמה בים'." – ראשית, למה לקחה מרים את התוף? מרים רצתה שהנשים ישירו. אך איך ישירו, הרי "קול באישה ערווה"? הגברים שרו וגם התינוקות, ואיזה נועם היה... נשמותיהם של בני ישראל כמעט פרחו מגופם מרוב התענוג והנועם. גם המלאכים הצטרפו לשיריהם. והנה, עכשיו רוצות גם הנשים לשיר. מה יהיה? מרים, שהיתה נביאה וצפתה זאת, לקחה עימה את התוף, כשהייתה מנגנת לזן בתופים, ובגלל רעש התופים לא שמעו את קולות השירה של הנשים, ולכן, מה עשתה מרים הנביאה? לקחה את ה"תף". "תף" זה בגימ' 480, שהוא גם גימטריא של "פלגית" – "ל-י-ל-י-ת" (אסור לומר את זה בפיו). לכן, "ותיקח את התוף בידה", כדי שלא להחטיא חס ושלום את ישראל, ואז אמרה לנשים: "עכשיו אתן יכולות לשיר, כי אין יצר הרע, ו'פלגית' נתונה בידי". שאלו הנשים: "מה נשיר, גב' מרים? הרי אין לנו רוח הקודש". אמרה: "שירו לה' כי גאה גאה, סוס ורוכבו רמה בים". קודם כל, מה זה "ותען לזן מרים"? מה שאלו אותה הנשים? ולמה היא ענתה לזן דווקא "שירו להשם כי גאה גאה"? אלא, השאלה ששאלו אותה הנשים היתה: "מה אנחנו קשורות לשמחה הזאת? הזכרים הרי עוברים את הים, והם הולכים לקבל את התורה, והם יהיו חייבים בתלמוד תורה. אבל אנחנו מה? יש לנו מצוות תלמוד תורה? מה

"ברכות שמים מעל"

הגיליון מוקדש להצלחות ייחודיות
אחוב ליבני תומך תורה וחסד
בכל ליבני ונפשו

רבי **דוד בן אסתר** ה"ו ורעייתו
הצדקנית **נטלי חיה בת רשל**
תחי' וילדיה הנעימים, השם
ישמרם ויחיהם בבריאות
ושובע שמחות אמן.

בדרך אליכם, עד לפתח הבית!
03-5520004

זכנו להיות שותפים בהחזקת התורה ולומדיה

בתרומה חודשית של 50 ₪

התמונה הייחודית

משולחן המלך

כשהמקטרגים אומרים לפני הקב"ה: "תראה איזה עוונות, תראה מה הם עושים, איזה גזל, איזה גניבה, איזה עריות..." אומר להם הקב"ה: "אתם פי אלף אלפים יותר גרועים מהם" ומשתיק אותם. אבל כשמדברים בבית הכנסת, באים המקטרגים ואומרים: "תראה איזה דיבורים בבית הכנסת..." מה יכול הקב"ה לומר להם אז על כך? הרי הם מאוד נזהרים ומכבדים בבית התפלות שלהם. לכן הקדוש ברוך הוא אומר: "אני יכול להילחם לכם את כל המלחמות, אך נגד הדיבורים בבית הכנסת אני לא יכול לעשות דבר." יש "זוהר" בפרשת תרומה, שאומר: 'מאן דמשתעי כבי כנישתא כמילין דחולין, ווי ליה דאחוי פירודא, ווי ליה דגרע מהימנותא, ווי ליה דלית ליה חולקא באלהא דישראל, דאחוי דהא לית ליה אלהא ולא אשתכח תמן, ואנהיג קלא'. - אומר ה"זוהר": על שלושה דברים מתעכב עם ישראל בגלות. אחד מהם, שעושים קלא בשכינתא - כלומר, מזלזלים בשכינה. איך אתה רואה פה את השכינה, ובכל זאת אתה הולך ומדבר פה דברים בטלים? פה זה בית השם וצריך להיזהר בזה מאוד מאוד.

כותב ה"אליה רבה": "אוי לאנשים שמשיחין בעת התפילה. כמה בתי כנסת נחרבו בגלל זה." הגאון חיד"א אומר, שיותר טוב שאדם יתפלל יחידי בבית, ולא יתפלל בבית הכנסת שמדברים בו דברים.

בתקופת גזירות ח"ו ות"ט, עשה ה"תוספות יום טוב" שאלת חלום, מדוע היו גזירות כאלה, שחתי כנסיות ייחרבו ואנשים רבים ימותו? הוא התחנן שיגלו לו על מה באה הגזירה הזאת, וענו לו מן השמיים, שהכל בגלל שנוהגים קלות ראש בבית הכנסת ומדברים בשעת התפילה. **"החתם סופר" אומר, שאותם שמדברים בבית הכנסת גורמים ח"ו לכך שהס"מ נהיה בעל הבית בבית הכנסת, ואז כל התפילות ולימוד התורה שם הולכים לחיצונים."**

"אמרי אמת" מגיד אומר, שהיתה לו תמיהה על כך שבשעת השואה האיומה נהרגו שליש מהעם היהודי באירופה, בעוד שאל רוב קהילות הספרדים לא הגיעה השואה, ואז הוא אומר, שהסיבה היא, שאצל הספרדים שמרו מאוד על קדושת בית הכנסת.

היתה לאבא שבשמיים. ובצעקה כזאת, כל מה שאדם רוצה, הוא מקבל. כשאדם זועק 'אבא!', הוא נענה.

סיפור דומה היה עם הרב וואזנר זצ"ל, בעל "שבט הלוי", מיד אחרי שהתחנן, עוד לפני שהיו להם ילדים, אמר לאשתו: "בואי ונעלה לארץ ישראל". גם היא מאוד רצתה זאת, והם אכן עלו לארץ. במרחק כשני קילומטרים מחופי הארץ, פנה הקברניט של הספינה אל הנוסעים וסיפר שנגמר לו הדלק. האונייה עומדת לטבוע, ואין מה לעשות. מי שישאיר באונייה את כל חפציו, ויצליח לשחות את שני הקילומטרים האלה, יציל את חייו. ואם לא, הוא יהיה למאכלת הדגים. אמר הרב לאשתו: "נאזור חיל, ולה' הישועה. אם הקב"ה חפץ בנו, נחזור בתשובה שלמה ונשחה לכיוון החוף." סיפר הרב וואזנר זצ"ל, שהוא ואשתו שחו אל החוף, והגיעו אליו באפיסת כוחות. רק הם ועוד כמה נוסעים בודדים ניצלו, וכל השאר טבעו. ה' הציל אותם. הקב"ה מושיע את עמו ישראל.

חומרת הדיבור בבית הכנסת ה' ילחם לכם ואתם תחרישון" - כשהגיעו בני ישראל אל מול ים סוף, אמר להם משה רבנו: "אל תיראו, התייצבו וראו את ישועת השם. השם יילחם לכם, ואתם תחרישון" - בזה רמזו רבותינו על איסור הדיבור בתפילה. ידעו לו האדם, שהקב"ה נלחם את כל המלחמות של עם ישראל, אבל בתנאי ש"אתם תחרישון" ולא תדברו בבית הכנסת. ברגע שתימנעו מדיבור שיחת חולין בבית הכנסת, ה' ילחם לכם. כלומר, למרות כל העבירות שעוברים ח"ו, השם נלחם בעבורכם נגד שרי האומות ונגד המקטרגים. אבל זה בתנאי שלא מדברים בבית הכנסת. ברגע שמדברים בבית הכנסת, יש קטרוג גדול על ישראל, ואז הקב"ה לא יכול לעמוד כנגד שרי האומות והמקטרגים.

איתו עסקים, אך את הכל עשה דרך הרב סלמן מוצפי שהיה הפקיד הבכיר שלו. אמרו לו כולם: "איך אתה מעז להופיע בפני שרים עם הזקן הזה?" אמר להם: "רק ככה אני הולך. מי שרוצה לדבר איתי, יראה אותי רק ככה, זה הלבוש שלי, זה הזקן, וזו עבודת השם שלי. יש לי שעות של לימוד וקביעות, ואני לא מסתיר את זה. בזכות זה אדם ניצל מכל הצרות. לא צריך להתכבש מהזקן, מהפאות, אלה ה"עדים" שלנו. אי אפשר לתאר מה זה נשמה יהודית, ואיזו מעלה עצומה יש לה, איזה כוח אדיר יש לה... אפילו שיהיו מיליארים של גוים, הם לא שווים יהודי אחד, אפילו לא ילד קטן..."

כשזועקים לה', נענים

"ופרעה הקריב" - אומרים רבותינו, שפרעה הקריב את ישראל לחזור בתשובה. יפה היתה הקרבת פרעה לישראל יותר ממאה צומות ותפילות, כי הם התייראו מאוד, ואז "יצעקו בני ישראל אל ה'". כתוב ב"מכילתא דרבי ישמעאל", שכשעה שיצאו ישראל ממצרים עדיין לא ידעו להתפלל, אך היו זועקים וצועקים, וכך תפסו אומנות אבותם. ביאור הדבר הוא, שע"י הקול ניכרת הפנימיות.

ר' ישעיהו ברדקי היה ממייסדי היישוב האשכנזי בארץ הקודש. כשעלה לארץ כספינה, היו אתו בנו ובתו הקטנים. באמצע הדרך, האונייה נשברה, והם היו צריכים לשחות כדי להגיע לחוף. ר' ישעיה שחה ושחה, עד שתמו כוחותיו ולא היה מסוגל להמשיך עוד. הוא חשב שלא יצליח להציל את שני הילדים, והגיע למסקנה שעדיף להציל את הבן. אמר ר' ישעיה לבתו: "תראי, בתי היקרה, אני אוהב אותך מאוד. את יקרה לי כבכתיך אך מה לעשות? אין לנו כוחות לשחות. אם נמשיך כך, שלושתנו נטבע, לכן, אין לי ברירה אלא להוריד אותך מעלי." הוא הוריד אותה למים, והתחיל לשחות כמיהירות. אך אז הילדה התחילה לצעוק "אבא! אבא!" כששמע את בכייתה, הוא קיבל כוחות חדשים ואדירים. הוא העלה אותה בחזרה על גבו יחד עם בנו, והצליח לשחות עד לחוף מבטחים עם שני ילדיו. לפני פטירתו, הוא אמר לבתו: **"זוכרת איך צעקת אלי 'אבא' בלב הים, כשידעת שאין מישהו אחר שיעזור לך? דעי לך, שאני בסך הכל בשר ודם, ובאמת לא היו לי כוחות לשאת אותך. אך הצעקה שלך בכל הכח**

מוסדות המיש"ר תכבי"ץ
פרנס יום

היום יום רביעי ב' באב התשפ"ד
הלימוד והתפילות בישיבה יהיו לע"נ

יקי קורן פלוני

הקידוש ע"י ה"ה פלוני אלמוני יהיה שיוכת לשפעה ברכה
הצליחה פרנסה טובה ובשפע. נחת ושמחה בריאות איתנה,
אריזות ימים ושנים בטוב ובנעימות וכל מילי דמיטב אמן

להקדישות:
03-552-0004

באפשרותך להיות משותפיו של מו"ר הרב בניהו שליט"א, בתרומת 500 ש"ח פעמי, ואברכי המוסדות ילמדו להצלחתכם, שלט זה מודבק בפתחים של כל בתי המדרש של המוסדות הקדושים

משולחן המלך

היא סגולה לאריכות ימים. רמז לדבר: 'שיבה' היא ר"ת של שתיקה יפה בשעת התפילה.

אומר הרמ"ק: "הנזהר מלדבר בבית הכנסת, יראה זרע יאריך ימים, וחפץ השם בידו יצלה, ולא ימות לשחת, ולא יחסר לחמו. ואחר אריכות ימים, תנוח נפשו לבטח ולא יירקבו עצמותיו." כל זאת, חוץ מזה שהשם שומע תפילתו.

מעשה שהיה בשכונת "שערי חסד" עם הגאון הגדול ופוסק הדור, מו"ר רבי שלמה זלמן אויערבך זצ"ל, שהיה גאון הגאונים. יום אחד באו אליו ואמרו לו, שיש יהודי בבית הכנסת שהולך ומדבר עם כל אחד, וכמה שמבקשים ממנו שיפסיק לדבר, כי הוא מפריע ללימוד ולתפילה, הוא לא מפסיק. אותם אנשים אמרו לרב, שיש דבר אחד שאולי כן יכול להרתיע אותו – אם ייתנו לו מכות, הוא יפחד ויפסיק לדבר. הם שאלו, אם מותר לתת לו מכות. ענה להם הרב: "אני רוצה לשאול אתכם, אם נכנס מחבל לבית הכנסת, מותר להרכיב לו? מותר לעצור אותו, או לא?" ענו: "בטח שנעצור אותו". אמר להם הרב: "האדם הזה יותר גרוע ממחבל. מי שמדבר בבית הכנסת מביא פורענות על כולנו." השתיקה בבית הכנסת היא אחד הדברים שעוצרים את כל הצרות.

המחלה נעלמה לגמרי

בפרשת נח תשע"ו, היה סיפור במונטריאול שבקנדה עם אחד מחסידי קלויזנבורג, שהגיע לשם לדגל שמחה משפחתית. כליל שבת הגיע הרב אלכסנדר-משה לבית הכנסת לתפילה "קבלת שבת", ובכניסה לבית הכנסת הבחין במודעה שכתוב בה: "מובא בשם ה'חפץ חיים", ששתיקה יפה בשעת התפילה וקריאת התורה, ומסוגלת לכל הישועות". למחרת היום, הגיע היהודי לבית הכנסת לתפילה מנחה וסעודה שלישית. הוא מצא את אחד המתפללים ואמר לו: "ממש התפעלתי מכך שככל בית-המדרש לא רואים אברכים שמשוחחים בשעת התפילה. ראיתי גם את המודעה הגדולה, שהשתיקה בשעת התפילה מסוגלת לכל הישועות". אמר לו אותו יהודי: "אני רוצה לספר לכם משהו. לפני כעשרה חודשים, בחודש טבת תשע"ה, התחלתי להרגיש כאבים חזקים באזור הכליות, וחשתי שאולי יש לי שם אבנים. הלכתי לרופא לערוך בדיקות, והוא אמר שאין אבנים, אבל הוא רואה שם דם. הוא שלח אותי לסדרת בדיקות סי.טי. וכך, ואחר כמה ימים הודיעו לי הרופאים את הגרוע מכל, שיש לי את המחלה הנוראה, גידול ממאיר שהתחיל

ישנו **בית כנסת "אייזרמן"** בבלגיה, ששם הקפידו לא לדבר בשעת התפילה, ובית הכנסת הזה לא נהרס בשואה, בעוד כל האחרים נחרבו.

כותב "בעל הטורים", שעונשו של מי ששח בבית הכנסת הוא, שמקיפץ את כל גופו בקוצים ושוברים אותו, ר"ל. עד כדי כך זה חמור.

בעל "ספר החרדים" אומר שצריך להתבונן: אם אדם היה עומד לפני מלך כשר ודם, ומדבר דברים בטלים שאינם נוגעים למלך, הרי יתכן מיד את ראשו! קל וחומר כשעומד לפני מלך מלכי המלכים בבית הכנסת או בבית המדרש, איך הוא מסוגל לדבר שם לפני המלך? לכן, אומרים רבותינו, מי שמשיח בבית הכנסת, אין לו חלק באלוקי ישראל.

אומר המדרש: אמר ר' יוסי בן קסמא. פעם אחת הייתי הולך בדרך, ופגעתי באליהו הנביא זכור לטוב, והיו עמו כמה אלפים גמלים טעונים. אמרתי לו: "אליהו, כמה אלה טעונים?" אמר לי: "באף וחמה, לעשות נקמה במי שמדבר בין 'קדוש' ל'ברוך'; במי שמדבר בין ברכה לברכה; במי שמדבר בין פרק לפרק; במי שמדבר ב'אמן' יהא שמיה רבא' ובין גאולה לתפילה. וגם אין תפילתו נשמעת." כמו אותו מעשה בחסיד אחד שכא בחלום, והיו פניו מוריקות. שאלו אותו מה הסיבה, וענה שלא היה מקפיד שלא לדבר בשעה שהש"ן היה חוזר על התפילה. **רבינו גרשום** החרים את מי שמדבר בבית הכנסת.

הבטחת הרמ"ק

היה מעשה בקהילה אחת שהיו שם עשרה אנשים שמתפללים עמהם, אך היו מדברים בשעת התפילה, ולא רצו שאר המתפללים לדבר עמהם בתפילה. כל מי ששתק, זכה לאריכות ימים. השתיקה בשעת התפילה

צדיק באמונתו וחייה

דיבורים קדושים בענייני "אמונה"
מאת הרב יוסף עברלחק שליט"א
מאבני המוסדות

ידועה הסיבה שעם ישראל זכו לצאת מאפלט הגלות לאור גדול, ולהיות מוכנים לקבל את התורה, ולקבל את ארץ ישראל במתנה, אינו אלא בזכות שעם ישראל הגיעו לדרגת אמונה חזקה וברורה בהשם יתברך, "ויאמינו בה' ובמשה עבדו" היינו ככוח האמונה שהייתה כדורה אצלם, מימלא זכו לצאת ממצרים, וכך שהגיעו על הים זכו לומר שירה, וכל זה אינו אלא מחמת ההבנה שהגיעו שכלעדי האלוקים אין שום כוח בעולם אלא כולם תחת שליטת השם יתברך, כמו שכתוב במכילתא (פרשה ו) שאין עם ישראל נגאלו אלא בכוח האמונה, וגם לעתיד אין עם ישראל יצאו מהגלות אלא בשכר האמונה,

הרי לנו כמה חשובה מצווה זו אשר אינה ככל המצוות אלא מצווה זו היא הבסיס והיסוד של כל היהדות כולה, מה שבעינינו נראה כעוד מצווה, עוד איזה פרט בתורה, אומנם טעות היא בדיעבד, והראיה שכל הסיבה שעם ישראל השתעבדו במצרים אינו אלא מחמת חסרון האמונה, ואין אבותינו יצאו ממצרים? ככוח האמונה, והראיה ששמונים אחוז מן המכת חושך מסיבה זו שלא האמינו שהשם יתברך בידו הכול, משום הכי השם הרגם, כי כל תכלית השם יתברך בכריאת העולם ובקיומו אינו אלא בשביל שכל אדם ידע בכיבוד מוחלט אשר הוא הכול ואין זולתו כלום, נמצא שכל כוחותינו צריכים לרכז ליסוד זה,

ואם נשאל כל אדם האם אתה מאמין בהשם יתברך? יענה לנו בלי ספק בוודאי שכן, א"כ מה הסיבה שהיום קמת בעצבים ואתמול היית רגוע, מה הסיבה שהיום נסעת לעבודה וכל הדרך היית פקוקה משום הכי היית בעצבים כל היום שככה היה בבוקר, אולם למחרת שכל הכביש היה ריק היית שמח, מפני מה הרגש שלך, השמחה והעצבות שלך בתוך לב הם נשלטים מחמת המצב שבו אתה נמצא? זה לא נקרא מאמין אמיתי, כי אם אדם מאמין בהשם במאה אחוז ככלל לבכו ובכל נפשו, לא משנה מה קורה לו בטבע, הוא הולך בשמחה ובכבטחה כי הוא יודע שהעולם מתנהל בהשגחה פרטית ללא יוצא דופן והוא יודע שיש לו אבא בשמים אשר הוא מאוהב בו משום הכי חיוו שמחים, וזהו היסוד של התורה אשר אדם שהצליח להגיע ליסוד זה "דא ביה כוליה ביה"

שנוכח להגיע ליסוד זה ועל ידי כך ניגאל גאולת עולמים אמן ואמן,

רוצים לקבל את העלון באופן קבוע?

<< להפצת העלון
בבית הכנסת שלכם:
צור קשר בטל: 077-512948
והקליטו את הודעתכם למערכת:
שם מלא, מס' טלפון לחזרה,
שם בית הכנסת, כתובת ועיר

<< להצטרפות במייל:
שלחו מייל לכתובת
office@mrbs.co.il
עם הכותרת "הצטרפות לקבלת
העלון למייל"

יחד נרבה תורה ונפיץ אור!

כל נתיבותיו שלום

לימוד מידות התנהגות ודרכים בדרך
התעלות "מדות טובות" והנהגות דרך
ארץ מאת הרב משה אהרן זאריץ
שליט"א
מאגרי המוסדות

בגשמיזם – הרבה, ברוחניות קצת הכינצד?

בפרשתנו אומרים משה ואהרן: "ונחנו מה, כי תלינו עלינו" – מי אנחנו? אנחנו כלום שתינו עלינו. כאן שוב רואים את גדלות הענוה שהיה במשה ובאהרן.

רבנו יוסף חיים זצ"ל בספרו **עוד יוסף חי** (פרשת עקב) ביאר כי למילה 'מה' יש שתי משמעויות הפוכות. האחת לשון מיעוט כמו: ונחנו מה [אנו כלום] (שמות, ט"ז, ז') ואחת לשון ריבוי כמו: "מה רב טובך אשר צפנת ליראך" [כמה גדול הטוב שלך ה' יתברך שצפנת לצדיקים יראיך לעולם הבא] (תהלים, ל"א, כ').

כדי שהצדיק יהיה שלם בצדקותו עליו להשתמש בשתי מידות הפכויות אלו שבמשמעות המילה מה.

הכינצד? – ברוחניות ישתמש ב'מה' שכלשון מיעוט שתמיד יחשוב את הישגיו כעושה ובמצוות למעשים ותמיד ישאף וירצה להתקדם ולעלות עוד ועוד בעבודת ה', ואילו בגשמיזם ישתמש ב'מה' שכלשון ריבוי שתמיד יחשוב שיש לו הרבה, די והותר ממון ונכסים בעולם הזה.

לאדם אחד היה בכיותו עלייתו גג שסולם מדרגתו הובילו אליו, רצה האדם לעקור את מדרגת הסולם כדי למנוע מאנשים לעלות לגג וכיך ממשרתו שיעשה כן.

המשרת היה 'חכם גדול' והחל לעלות בסולם שלב אחר שלב וכך עלה ועקר, עלה ועקר בהדרגה עד שהגיע לעליונה הגג. שמחה התמוגגה בליבו ואז לפתע הבחין כשהוא על הגג ואין לו איך לרדת, כיוון שעקר את כל מדרגת הסולם.

החל לעקור לעזרה, לשמע קריאתו הגיעו בני הבית ואמרו לו: "משרתנו היקר כדי לעקור את שליבות הסולם היה עליך לעלות למעלה עד לסוף ואז לרדת וכך תוך כדי היירדה להוריד שליבה אחר שליבה".

במאמץ משותף וע"י חבלים חילצו אותו מלמעלה והורידוהו.

למחרת היום הורה לו מעסיקו לעקור את שליבות הסולם היורד אל הבאר העמוקה. הפעם הוא חשב שהוא לא יטעה והחל לעקור את שליבות הסולם מלמעלה למטה עד שמצא את עצמו בתחתית הבאר ללא אפשרות לעלות. כשצעק שוב לעזרה נחלצו בני הבית להוציאו מן הבאר וכשצחקו עליו התלחם: "מדוע אתם עושים אותי לשוטה, הרי כך אדם לימדתם אותי להוריד את השליבות מלמעלה למטה?"

אמרו לו: שוטה, כל דבר במקומו. סולם המוצב לגג עוקרים את שליבותיו מלמעלה למטה אך סולם היורד לבאר עוקרים את שליבותיו מלמטה למעלה.

אף כאן בעולמינו החכם יודע לכלכל דבריו ובכל מקום לנהוג כפי עניינו. **ברוהניות** – להתאוות לעלות מעלה מעלה, ואילו **בגשמיזם** – להיות ניהן במידת ההסתפקות ולהיות שמח בחלקו, שנוכח לכך, אמר (מעבוד מספר **אוצרותינו** להרב **עובדיה חן שליט"א**)

משולחן המלך

תפקיד ושליחות. התפקיד שלך בעולם, זה לחזק את הנושא של איסור הדיכום בתפילה ובקריאת התורה בבית הכנסת. תעורר על כך, שבשמים מקפידים מאד על הדבר הזה. האברך התעורר, ואמר לעצמו 'חלומות שווא ידברו', וחזר לישון. שבוע לאחר מכן, הוא ראה בבית הכנסת את העלון הנפלא 'איש לדעוה'. שם הביאו מעשה שקרה לאחרונה. הוא קרא את הסיפור, והלב שלו התחיל לפעום בחזקה. יהודי אחד חלם בדיוק את אותו החלום שהוא חלם שבוע קודם, ובחלומו, הוא ומע קולה שאומר לו לעורר חזק את הרכים, לא לדבר בשעת התפילה. גם אותו יהודי מספר שלא התייחס לחלום חזק ברצינו, אלא שלאחר תקופה קצרה, כשהוא הלך לבדיקות רפואיות, ונודע לו שיש לו את המחלה הנוראה, לא עלינו. אותו יהודי הזדעזע ונזכר בחלומו, והרגיש שזה מסר מהשמיים, הוא מיד התקשר לחברים וקרובים וכיךש מהם להימנע מלדבר בבית הכנסת, ושהחזוק הזה יהיה לרפואתו. מכריו וחבריו הזדעזעו לשמוע על כך, ותוך ימים בודדים, הוא החתים שבע מאות ושבעים איש שהחליטו לא לדבר בבית הכנסת, ותוך חודש חודשיים הו, הביאו מהמחלה לגמרי. ר' יוסף פלמן המשיך וסיפר, לאחר שקרא את הסיפור המדהים הזה, הוא נזכר בחלום שחלם, ועדיין חזר המשיך את חייו כרגיל. אחרי חודש, באחד מלילות ההנוכה, הוא עלה על יצונו ובחלומו הוא ראה את אביו, הגאון רבי ציון פרמן, עומד לגג ענינו ואומר: 'יוסי, למה אתה לא מבין את המסר ששולחים לך מהשמיים? אסור לדבר בבית הכנסת!'. ר' יוסף התעורר ישכולו מזיז, הוא שתה מים ונרגע, והמשיך לחשוב על החלום. באותו בוקר התחיל להרגיש לא טוב, וכשהלך לרופאים שעשו בדיקותיו גילו גם אצלו את המחלה. ר' יוסף התחיל ללכת, לפנת לאנשים וביקש מהם שיתייחסו לחלום שחלם, ושלא ידברו בבית הכנסת. לבסוף ר' יוסי הביא, לאחר שקיבל את המסר מהשמיים, ופרסם את סיפורו ברכים יהודים את הציכום בדבר חומרת הדיכור בבית הכנסת.

באזור הכבד והתחיל להתפשט לכל האיברים מסביב. הרופאים אמרו לי, שהסיכויים שלי לצאת מזה נמוכים מאוד, השם ירחם, ואפילו לא שייך לעשות ניתוח כדי להציל. תיכף סיפרתי את הדבר לכל החברים והידידים. לא ניסיתי להסתיר, אלא ביקשתי שיתפללו עלי. לא נתתי לייאוש להשתלט עליי בשום אופן.

בשבת השנייה הרגשתי כבר יותר טוב, והלכתי להתפלל בבית-המדרש. היה שם אחד, ר' גרשון אייזנברג, ששאל אותי אם אני אם מוכן לעורר את הקהל לטובת מגבית עבור בית-המדרש – לא מגבית של כסף, אלא מגבית אחרת... הסכמתי. הוא עלה לכמה וחלל לתאר ברכים את המצב שלי, וקרא לכל המתפללים לקבל על עצמם לא לשוחח בתפילה, ובזכות זה הקב"ה ישלח רפואה שלמה לחבר שלהם... הקריאה נענתה, וביום שלישי שלאחר מכן הגיש לי דף עם שמונים חתימות של מתפללי בית הכנסת, שקיבלו על עצמם להיזהר לא לשוחח ברכים בטלים בכל זמן התפילה, מתחילתה ועד סופה, והדבר ייוקף לזכות, שאזכה לרפואה שלמה.

בשבת שלאחר מכן היה שקט מוחלט בבית הכנסת. ככה המשיך הדבר. אנשים התחזקו בקבלה שלהם. בינתיים קיבלתי כימוטרפיה, והמצב השתפר באופן מדהים. אחרי כמה שבועות, הרופא התקשר אליי ואמר לי: 'תשמע, מה שקורה כאן הוא בלתי נתפס. על פי מדעי הרפואה, אי אפשר להבין ולהסביר בשום פנים באופן את העובדה המדהימה הזאת, שהמחלה שלך בנסיגה כל כך גדולה. בניגוד לכל התחזיות, הגידול נעלם כמעט לגמרי. זה נותן לנו תקווה שתבריא לגמרי'. אחרי שלושה חודשים עשו צילום חזר, והרופא אמר שאף אחד מעובדי המחלקה בבית החולים לא האמינו שיכול לקרות דבר כזה. זה לא דבר טבעי. סיפרתי על כך לחברי בבית הכנסת, ואמרתי להם שזה רק בזכות השתיקה בשעת התפילה. רק בגלל זה הגידול נעלם. ביקשתי מהם שימשיכו ויתמידו הלאה בקבלה הזו. וכך, כשהגיע הרב אלכסנדר משה לביקור באותו בית כנסת, הוא אכן ראה שלא מדברים שם, והתפעל מכך מאוד. שני אנשים – אותו חלום

פסיפר ר' חזקיהו יוסף פרמן: 'אני אברך נשוי עם כמה ילדים, וגר בית-שמש. יר לו אישה וילדים טובים, ואנא לומר בכולל. אך ברגע אחד השתנה החיים מקצה לקצה... בעיצומו של חודש חשון תש"פ הוא עלה לישון, ולפתע ולם חלום מוזר. הוא סיפר שהוא לא איל של חלומות, ובדרך כלל הוא נוהג לא מתייחס אליהם. אך הפעם הבין שזה משהו מיוחד. באמצע החלום, הוא ומע קול חזק שקורא לו. הוא לא ראה דמות, אלא רק שמע קול שאומר לו הקול 'יוסי, כל אחד נשלח לעולם עם

הלימוד שלך יהיה עוד יותר טוב ועוד יותר טוב....

שיעור הדף היומי
מפי הרה"ג דן גבאי שליט"א

דף היומי במתיקות ובהירות, משניות וימיות, נ"ך, מוסר, מעשיות והלכות

בימים: א, ב, ד, ה, בישבת המייע"ד רח' אורט יעוראל 4, בת ים
17:40 תפילת ערבית < 18:00 תחילת השיעור

בוא ותגלה שגם אתה יכול לסיים מסכתות בהנהגה ובהנהגה

שתיה קלה וחמה
לדורות הכולמים

זוהר על הפרשה

הנקמה הגדולה במצרים נעשתה ע"י שלש מיתות

(ח"ב מ"ה ע"א) וַיְהִי בְשִׁלַּח פְּרַעְהָ אֶת הָעָם, מִהַ כְּתִיב לְעִילָא מִהַ כְּתוּב קוּדֵם, וַיָּקָם פְּרַעְהָ לִילָה הוּא וְכָל עַבְדָּיו. ומפרש תא חזי, נוקמא עלאה דעבד קדשא בריך הוא במצרים, תלת מותני הוו בא וראה הנקמה הגדולה שעשה הקב"ה במצרים, שלש מיתות היו. חד, דעבדו בוכרין במצרים, דקטילו כל אגון דאשכחו אותה, שעשו הבכורים במצרים כששמעו מפי משה ומת כל בכור, שהרגו את כל מי שמצאו, כיון שלא רצו לשלח את ישראל למצרים, (כמו שדרשו חז"ל במדרש שוחר טוב מזמור קל"ו, על הפסוק למכה מצרים בכבודיהם). וחד, דקטל קדשא בריך הוא בפלגות ליליא ואחת, שהרג הקב"ה את כל הבכורים בחצות לילה. וחד, כד קמא פרעה מותנא בביתיה, בכניו, ובעבדיו, ואחת כשראה פרעה את המות בביתו, בכניו, ובעבדיו, קם וזרז גרמיה, וקטיל אפרכיו וסרכיו, וכל דאמליכו ליה לסרכא בעמא קם וזרז את עצמו, והרג השרים והמושלים, וכל אותם שיעצו לו לסרב לשלוח את העם עד דאורייתא אסחידת עליה דאיהו קם בליליא ממש עד שהתורה העידה עליו שהוא קם בלילה ממש, והיינו שעשה מעשה השכינה הנקראת לילה-להרוג את שריו הגדולים. ומפרש עוד כמה (דקודשא בריך הוא בפלגות) דליליא קטל בוכרין ועבד נוקמין כמו שהקב"ה דהיינו השכינה בחצות לילה הרג את הבכורים ועשה בהם נקמות, הכי קם פרעה בארעא דמצרים, וקטל ועבד נוקמין בסרכיו, ואפרכיו, ואמרכליו, ובכל אגון ורכבין כמו כן קם פרעה בארץ מצרים והרג ועשה נקמות בשריו ומושלו ופקידיו ובכל הגדולים (דף מ"ה ע"ב) קדא הוא דכתיב, וזה שכתוב (שמות יב) וַיָּקָם פְּרַעְהָ לִילָה (לילה קמא), דקם לקטלא ולשיצא שם להרוג ולהשחית כל השרים המושלים שלו.

אורחוי דכלבא, כד מחיין ליה באבנא, איהו אתי ונשיך לחבריה ודכו של הכלב כשמיים אותו כאבן הוא בא ונושך את חברו כך פרעה, לבתר איהו הנה אזיל בשוקי, ונהו מכריז ואמר כך עשה פרעה שאחר שהקב"ה הכה אותו, הרג את חבריו השרים, אחר כך היה הולך בעצמו בשווקים והיה מכריז ואומר, קומו צאו מתוך עמי, אתון קטלתון לכל בני מיתא אותם הרגתם את כל בני העיר, אתון קטלתון סרכי ואפרכי וכל בני ביתי אתם הרגתם את השרים והמושלים ואת כל בני ביתי, קדא הוא דכתיב זה מה שכתוב וַיִּקְרָא לְמוֹשֶׁה וְלֹאֲהֲרֹן לֵילָח כְּלֹמֶר אֲתֵם עֹשִׂיתֶם דִּין כְּעֵין הַשְׂכִּינָה הַנִּקְרָאת לִילָה. כיון דבידכו הנה בלא כיון שעל ידכם היה הכל, הרי אתם גרמיתם את כל זה, וברכתם גם אותי, פירוש דלא תקטלון לי שלא תגרמו להרוג אותי. לבתר איהו פגמיה אוזיף לון, ואפיק לון מארעא ואחר כך הוא כעצמו ליהו אותם והוציא אותם מן הארץ, קדא הוא דכתיב זה מה שכתוב וַיְהִי בְשִׁלַּח פְּרַעְהָ אֶת הָעָם וְגו' פ' שלוח את העם.

ממלכת הרשב"י

עיר זקדוש מן שמיא לחית

בכל עת ישראל זועקים ומתפללים לקב"ה

ופרעה הקריב ויצעקו בני ישראל אל ה'. כתיב (ישעיה כו) יתה בצר פקודך כשצר להם לישראל הם פוקדים אותך צקון לחש וגו' והם שופכים בלחש תפילתם בשעה שאתה מייסר אותם. בצר פקודך: לא פקדין ישראל לקודשא בריך הוא, בשעתא דנייחא, אלא בשעתא דעקין להו, ובדין כלחו פקדין ליה לא זוכרים ומתפללים לישראל לקב"ה רק בשעה שטוב להם, אלא גם בשעה שיש להם צרות ויסורים. מה שאין כן האומות בשעה שצר להם מחרפים ומגדפים את אלהיהם ואת מלכם, וישראל בשעה שצר להם הולכים לבתי כנסיות ומתפללים וזועקים. צקון לחש: וכלחו צלח בצלותין ובבעותין, ואייתקו קמיה צלותין כלומר, הם שופכים לבם בתפילה הנקראת "לחש" בשעה שהם כמזוקק וצרה הם לוחשים בתפילה ובבקשה ושופכים לבם לפני הקב"ה בתפילות ובקשות. אימתי. (ישעיה כו) מוסרך למו, בשעתא דפקיד לון קדשא בריך הוא ברצועי ואומר, באיזה זמן תראה את ישראל מתפללים חזק ומתחננים בשעה שהקב"ה מייסר אותם ברצועה שלו. בדין קדשא בריך הוא קאים עליהו ברחמי, וניחא קמיה ההוא קלא דלהון ואז באותה שעה הקב"ה עומד מכסא דין ויושב על כסא הרחמים ומרמם עליהם וטוב לו אותו קול של תפילת עמו ישראל, וכל זה, בגין לאתפרעא מן שנאיהון, ואתמלי עליהו ברחמי כדי להפדע משונאיהם של ישראל והקב"ה מתמלא על ישראל ברחמים.

ישראל נמשלו ליונה שברחה מהגן ונכנסה לחור בסלע ושם נחש

כמה דאוקימנא, מתל ליונה עם הגן וכו' כמו שפירשו רבותינו בשרי השירים ובה (פרשה ב/ב) על הפסוק יונתי בחנתי הסלע אמר רבי ישמעאל בשעה שיצא ישראל ממצרים היו דומים ליונה שברחה מהגן ונכנסה לאיזה חור בתוך הסלע ומצאה שם נחש ולא יכלה להכנס, לחזור לאחוריה ג"כ אינה יכולה כי הגן עומד בחוץ וממתיך לטרף אותה, מה עשתה התחילה לצעוק ולהכות בכנפיה כדי שישמע בעל השוכך ויציל אותה, כך ישראל הוו קריבין לימא, והוו קמאן לימא קמיהו, אזיל

בגין דא יפקון מ

וסעיר ונלגלוהי וקפין לעילא, הוו דחילין כך היו עם ישראל קרובים לים והיו רואים את הים לפניהם הולך וסוער והגלים עולים לגובה רב והיו מפחדים להכנס לדרך הים. וקפו עיניהו וחמו לפרעה ולמשידיייה, ואבני גירין וכלסטרין, כדי וייראו מאד הרימו עיניהם וראו את פרעה ומתנותיו מאחריהם שיש להם נשק כבד אבני בליסטראות ואז פחדו מאד. מה עבדו, ויצעקו בני ישראל מה עשו ישראל באותה שעה עשו תשובה והיו בוכים מתחננים וזועקים לאבינו שבשמים מאן גרים האי דקריבו ישראל לגבי אבוהון דלעילא, פרעה הרי מי גרם הדבר הזה שעם ישראל יעשו תשובה והתקדו לגבי אביהם שבשמים פרעה גרם להו. קדא הוא דכתיב ופרעה הקריב והא אתמר זה מש"כ ופרעה הקריב כמו שאמרנו רבותינו שתיבת הקריב פירושו שהקריב את ליבם של ישראל לאבינו שבשמים.

אין דבר חביב לפני הקב"ה יותר מלמוד תורה

ויהוה הולך לפנייהם יומם. (שמות יג) רבי יוסי פתח, (תהלים כב) למנצח על אילת השחר היא השכינה מזמור לדוד. כמה חביבא אורייתא קמיה דקודשא בריך הוא כמה חביבה התורה לפני הקב"ה יותר מכל עבודת המצות והמעשים הטובים שעושים לכבודו ויחברך, דכל מאן דאשתדל באורייתא, רחם הוא לעילא, רחם הוא לתתא שכל מי שמשתדל ועוסק בתורה ומשתדל להוסיף בה תמיד אהוב הוא למעלה בעולמות העליונים ואהוב הוא למטה כאן בעולם הזה, קדשא בריך הוא אצית ליה למלווי הקב"ה מקשים לכל מילה ומילה שמוציא מפיו, לא שביק ליה בהאי עולמא ולא שביק ליה בעולמא דאתי והקב"ה לא עוזב אותו לא בעולם הזה כי הקב"ה חופף עליו ומגן עליו, וגם לא עוזב אותו בעולם הבא.

צריך לעסוק בתורה יומם ולילה

(דף מ"ו ע"א) ואורייתא בעי למלעי בה ביממא ובליליא והתורה צריך ללמוד בה ביום ובלילה כמש"כ והגית בו יומם ולילה כי אינה שלמה רק על ידי זה, דכתיב כמו שכתוב, (יהושע א) והגית בו יומם ולילה. וכתיב (ירמיה לג) אם לא בריתי יומם ולילה וגו' בריתי היא התורה שהיא נשמת העולם כי אם אין תורה אין עולם. תינח ביממא, בליליא אמאי ושואל, בשלמא ביום מוכן שצריך לעסוק בתורה ולא לישיב בטל, אלא בלילה מדוע הרי צריך לנוח בלילות כדי לצבור כוחות ויש תיקון בשינה. בגין דיהא שכיח לגבי שמא קדישא שלים ואומר הטעם שצריך ללמוד גם בלילות הוא מכיון שצריך שיהיה נמצא שם הוי"ה ב"ה שלם, כי התפארת שהיא התורה בחינת ז"א מבחי' יום, והמלכות מצד לילה וצריך לקושרם יחד כי יה"ו הוא בחי' ז"א וה' אחרונה מלכות, כמה דלית יומם בלא ליליא, ולאו איהו שלים, אלא דא עם דא, כך בעי אורייתא, לאשתכחא עמיה דבר נש יומא וליליא וכמו שאין יום בלא לילה ואין היום שלם אלא זה עם זה, כך התורה צריכה להיות עם האדם שיעסוק בה יומם ולילה, למחוי שלימותא לגבי דבר נש יומם ולילה ואז תהיה התורה מושלמת לגבי האדם ממידת היום וממידת הלילה תורה שבכתב ותורה

זוהר על הפרשה

בעת הזאת, וְחִמְדִּין נַעֲרֵיו, וְכֻלְפִּין נִבְחִין שאז במשמרת הראשונה החמורים נוערים וכמשמרת שניה כלבים נובחים שהם כוחות של קליפות וחיצונים, כד אַתְּפִלְג לִילִיא, שְׁאִירי מִלְכָּא (למקרי) לְמִיקָם, וּמִטְרוּנִיתָא לְזִמְרָא כאשר הגיע חצות לילה מתחיל המלך לקום והוא סוד השפעת ז"א למלכות כי אין עתה דורמיטא והגבירה שהיא המלכות מזמרת מהשמחה הגדולה שהמלך מתעורר, וְאִתִּי מִלְכָּא וְאִקְשִׁי לְתַרְעָא דְהִיכְלָא וכא המלך פִּרְצוּף יַעֲקֹב ודופק על שער ההיכל דהיינו בחינת מלכות לאה ואומר לה בבקשה, וְאִמְרִי (שיר השירים ה) פְּתָחִי לִי אֲחֵתִי רַעֲיָתִי יוֹנָתִי תַמְתִּי. וְכִדִּין מִשְׁתַּעֲשַׁע בְּנִשְׁמַתְהוֹן דְּצִדִּיקָא פְתוּחִי לִי - ר"ת לאה יַעֲקֹב, אֲחֻתִּי מִצַּד ו' דְּהוּי"ה, רַעֲיָתִי מִצַּד ה' דְּהוּי"ה, יוֹנָתִי מִצַּד ו' דְּהוּי"ה, תַמְתִּי מִצַּד ה' אֲחֻרְזָנָה דְּהוּי"ה. ואז הקב"ה משתעשע בנשמות הצדיקים הלומדים בשעות אלו כי הם מעלים מ"ן וגורמים געגועים ויחוד עילוי.

השבח ולימוד סודות התורה עושים נחת רוח לקב"ה הכי הרבה

זְכָאָה חוֹלְקִיה דְּהַחֲוָא, דְּאִתְעַר הַחֲוָא זְמָנָא בְּמִלִּי דְּאִוְרִייתָא אשרי חלקו של אותו אדם שמתעורר בחצות לילה ועוסק בתורה ובפרט בסודות התורה, בְּגִין דָּא, כָּל אֵינֻן דְּכִנִּי הִיכְלָא דְּמִטְרוּנִיתָא ולכן כל אותם בני ההיכל כלומר הבנים של השכינה והם הת"ת, כָּלְהוּ בְּעִיִּין לְמִיקָם בְּהַחֲוָא זְמָנָא, לְשִׁבְחָא לְמִלְכָּא וְכִלְהוּ מִשְׁבַּחָן קָמִיָּה כולם צריכים לקום באותו זמן בחצות הלילה ולשבח למלך מלכי המלכים וכולם משבחים את הש"ת באותה שעה נשמות הצדיקים שבג"ע והמלאכים וכו', וְשִׁבְחָא דְּסֻלִּיק מַחֲאִי עֲלֵמָא דָּא דְּאִיהוּ רַחֲקִי, וְשִׁבְחָא לִיה דְּאִיהוּ לְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא מִלְכָּא והשבח ולימוד סודות התורה שעולה מכאן מהעולם הזה שהוא רחוק מעולמות העליונים ככל המובנים עושה נחת רוח לקב"ה יותר מכל הצדיקים שבג"ע והמלאכים שלמעלה כי הצדיקים כאן כאשר לומדים הם מעלים מ"ן ובונים ומתקנים כל העולמות למעלה.

בעמוד השחר המלך מחלק מתנות לכל בני היכלא

כד אִסְתְּלִיק לִילִיא, וְאִתִּי צִפְרָא, (נ"א וְאִתְחַשֵּׁף) וְאִתְקַדַּר כאשר מסתלק ונחשך הלילה וכא הבוקר והוא בעמוד השחר באותו זמן נכללת מידת הלילה במידת היום, בְּרִין מִלְכָּא וּמִטְרוּנִיתָא בְּרִין בְּתֻדָּה אז המלך והגבירה המלכות נמצאים בסוד החידה והשמחה יחוד של יַעֲקֹב ולא, וְיִהְיֶה לָּהּ מִתְּנֵן, וְלִכְל בְּנֵי הִיכְלָה. זְכָאָה חוֹלְקִיה מָאן דְּאִיהוּ בְּמִנְיָנָא וְעוֹן לָהּ הַמֶּלֶךְ מתנות אורות ושפע ולכל בניה שהם בני היכלא אשריהם ואשרי חלקם של זה שנקרא בן היכלא ואשרי חלקם לאלו שנמנים באותו מנין יחדי סגולה.

ממלכת הרשב"י

עֵיר וקְדִישׁ מִן שְׁמִיא נָחִית

היסוד הממשיך על השכינה חוט של חסד ולא על השכינה לכד אלא עליה ועל כל אותם שהשתתפו עימם שקמו בחצות לילה ללמוד שנמשך עליהם ג'כ אותו אור חוט של חסד, וְהָא אִתְמַר דְּכִתִּיב וכבר למדנו זה שכתוב, (תהלים מב) יוֹמָם יֵצֵא יְהוָה חֲסִדוֹ וּבְלִילָהּ וְגו' שירו עימ, כלומר מדוע הקב"ה מצוה את חסדו שימשך על האדם היות כי בלילה הוא עסק בתורה. וְעַל דָּא אֵילַת הַשַּׁחַר אִקְרִי ולכן השכינה הקדושה נקראת "אילת השחר" כאילה הזו החביבה על בעלה, כי השמחה הגדולה של הקב"ה על ידי אותם שעוסקים בתורה כי הם מעלים את השכינה וגורמים יחוד באותה שעה.

סוד המשמרה השלישית

וְאִמְרִי רַבִּי שְׁמַעוֹן לְפָרֵשׁ סוּד הַיְחוד שֶׁל הַיּוֹם וְשֶׁל הַלֵּילָה לְקִשְׁרָם וּלְחִבְרָם יחד, וְהוּא בְּשַׁעֲתָא דְּכַעֲי לְאִתְהַבְרָא צִפְרָא הנה בשעה שצריך להאריך הבוקר שהוא עליית מידת הלילה שהיא המלכות אל מידת היום שהוא ז"א, אִתְחַשֵּׁף וְאִתְקַדַּר נְהוּרָא, וְקִדְוִיתָא אֲשַׁתְּכָא אז נחשך ונשחר האור ונמצא קדרות דהיינו שהקדרות היא מידת לילה שהיא השכינה בחינת דין עולה עתה אל התפארת בחינת ז"א שהוא בחינת יום. בְּרִין אִתְחַבְרַת אִתְתָּא בְּכַעֲלָה, דְּתַנִּין, אִשָּׁה מִסְפֶּרֶת עִם בַּעֲלָהּ, לְמִשְׁתַּעֲי בְּהַרְיָה, וְעֵאלַת לְהִיכְלִיָּה ואז מתחברת האשה כבעלה שהיא בחינת לאה שמתיחדת עם יַעֲקֹב ושעה זו היא משמרת שלישית אשה שמספרת עם בעלה ועולה לדיכילו בנצח וזוהר שעלה למעלה מהם כי שם מסדרת ומדברת עימו לצורך היחוד.

בחצות לילה הקב"ה משתעשע עם נשמות הצדיקים

לְבַתֵּר כִּד בְּעִי שְׁמַשָּׁא לְמִיעֵל, אִתְנַחֵד וְאִתָּא לִילִיא, וְנִטִּיל לִיה וּאֲחִ"כ כאשר עומד השמש ורודף להכנס במערב והוא בשקיעה דהיינו השמש הוא ז"א וכאשר בא למערב אל המלכות הוא מאיד לה, ובאה הלילה שהיא המלכות לקחת את האור מו"א כי השמש ז"א נכלל בתוך המלכות. בְּרִין כָּל תַּרְעִין סְתִימִין ואז כל פתחי שערי השפע נסתמים כי ההיכלות סגורים ואפילו הצדיקים בג"ע אינם שואבים אור

גלותא ברחמי

שבע"פ ואז הוא קושר ומחבר את המלכות עם ז"א בסוד יחוד קיבוצו.

אין דבר גדול יותר מלימוד הלילה מחצות ואילך

וְהָא אִתְמַר, דְּעִקְרָא דְּלִילִיא, מִפְּלִגְוִתָּא וְאִילָךְ וכבר אמרנו שעיקר הלילה הוא מחצות ואילך מפני שהצי הראשון אינו זמן של יחוד ולכן עיקר הלימוד בלילה הוא מחצות הלילה. וְאִף עַל גַּב דְּפִלְגוּ קְדִמִּיתָא בְּכִלְלָא דְּלִילִיא הוּא ואע"פ שהצי הראשון של הלילה הוא בכלל לילה וגם על זה נאמר בתורה והגית בו יומם ולילה וצריך ג'כ ללמוד בו, אֲכַל בְּפִלְגוּתִי לִילִיא, קְדִשָׁא בְּרִיךְ הוּא עָאֵל בְּגִנְתָּא דְּעָרֵן, לְאִשְׁתַּעֲשַׁע עִם צִדִּיקָא אֲכַל דַּע לך שבחצי השני של הלילה הקב"ה נכנס לג"ע להשתעשע עם הצדיקים כי נשמות הצדיקים באותה שעה מעלות מ"ן ליעקב ולא זה נקרא שעשועים, וְכִדִּין, בְּעִי לִיה לְכַר נֶשׁ לְמִיקָם, וְלִמְלַעֲי בְּאִוְרִייתָא ואז צריך לו לאדם לקום כארי בחצות הלילה ולעסוק בתורה.

אשרי הקם בחצות לילה ומשתתף עם השכינה הקדושה ולומד תורה

וְהָא אִתְמַר, דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא וְכָל צִדִּיקָא דְּכִנְגְּתָא דְּעָרֵן, בְּלָחוּ צִיּוּתִין לְקִלְיָה והנה למדנו שהקב"ה וכל הצדיקים שבג"ע כולם שומעים ומאזינים לקולו של הזוכה לקום בחצות ללמוד תורה, וְהָא הוּא דְּכִתִּיב וְהָא הוּא דְּכִתִּיב (שיר השירים ח) חִיוֹשֶׁבֶת בְּנָגִים חֲבִירִים מְקַשִּׁיבִים לְקוֹלֶךָ שְׁמִיעֵנִי הרי שצריך להוציא הדברים מפיו ולהשמיע הדברים בקולו ולא לימד בהרהור הלב, וְהָא אִוְקְמוּהּ וכבר פרשנו הענין שמה שכתוב, חִיוֹשֶׁבֶת בְּנָגִים: דָּא כְּנֶסֶת יִשְׂרָאֵל, דְּאִיהִי מִשְׁבַּחַת לִיה לְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, בְּשִׁבְחָא דְּאִוְרִייתָא, בְּלִילִיא הַיּוֹשֶׁבֶת בְּנָגִים היא השכינה הקדושה שהיא יושבת בגן העליון שהוא גן עדן שבעולם הבריאה ומשבחת שם את הקב"ה בשבח התורה וכל זה מחצות לילה ואילך. זְכָאָה חוֹלְקִיה, מָאן דְּאִשְׁתַּתֵּי בְּהַרְיָה, לְשִׁבְחָא לִיה לְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, בְּשִׁבְחָא דְּאִוְרִייתָא אשרי חלקו של אותו אדם שקם בחצות לילה ומשתתף עם השכינה הקדושה וגם לומד תורה ומשבח בזה את הקב"ה כלומר העיקר הוא לימוד סודות התורה.

הקב"ה ממשיך על השכינה ועל הלומדים בחצות הלילה חוט של חסד

וכד אִתִּי צִפְרָא, כְּנֶסֶת יִשְׂרָאֵל אִתִּיא וּמִשְׁתַּעֲשַׁע בִּיה בְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא וכאשר בא הבוקר ומאיד השחר השכינה באה ומשתעשעת עם הקב"ה כלומר יש יחוד עליון של יַעֲקֹב ולא, וְאִשְׁוִיט לָהּ לִנְכָּה שְׁרִבִּיטָא דְּחֶסֶד, וְלֹא עָלָה בְּלִחְוִדָּהּ, אֲלָא עָלָה, וְעַל אֵינֻן דְּמִשְׁתַּתְּפִין בְּהַרְיָה וּמוֹשִׁיט וּמוֹאִיד לָהּ הַקָּב"ה שְׁרִבִּיטָא שֶׁל חֶסֶד שֶׁהוּא בְּחִינַת

מעשיות והנהגות מכלי ראשון שנשמעו מפי קודשו
של מרן הגאון המקובל
חכם **בנידו שמואל שליט"א**
על רבותיו חכמי ישראל **שרפי הקודש**
ומה ששמעו מפי קודשם על רבותיהם זיע"א

שרפי קודש

המשך מעשיות קודש על זקן
המקובלים רבי יצחק כדורי זיע"א

למד קבלה בצעירותו

יום אחד סיפר לי רבינו, שכעודו כבגד, בכחורותו, היה לומד קבלה. כתחילה, היה לומד בסתר, עד שגילו אותו, והביאו אותו לפני המקובל רבי

אפרים הכהן,

ובחן אותו ונתן לו אישור להמשיך ללמוד קבלה. והיה אומר רבינו כי גם רבי אפרים הכהן עדיין היה רווק.

ובזמן שעדיין לא התפרסם שלומד בחכמת הח"ן, היה מיוחד לקנות את ספרי הקבלה בבגד, ולכן הזמין את הספרים מעיר הקודש ירושלים, ושלח טלגרמה (דואר רשום) שיביאו לו את כל הספרים שרצה כשבייל ללמוד את סודות התורה. קנה עץ חיים ושמונה שערים, דפוס ירושלים, דפוס ראשון.

'היה לי חבר, שהמקובלים בבגד לקחו לו את ספרי הקבלה, ואסרו עליו ללמוד תורת הנסתר' - מספר רבינו, 'אבל לי הסכימו, משום שדרשתי בפניהם פעם אחת דברים נפלאים על דרך הסוד, והעריכו אותי, לכן לא מנעו ממני לעסוק בתורה זו.'

ספר 'שער מאמרי רשב"י

הוסיף ואמר, כי בבגד היו מצויים ספרי קבלה, חוץ מן הספר 'שער מאמרי רשב"י' שלא היה לאיש מלבדו. וחכם יהודה פתיה זצוק"ל ביקש ממנו שישאלו לו והשאלו, ולמד בו חכם יהודה פתיה כמה חודשים

כעודו צעיר לימים עזב את אביו ואימו, כדי להשתקע בארץ ישראל, וללמוד תורה בקדושה ובטהרה. נסיעתו לארץ ארכה כשלושה חדשים, ועברה דרך ירדן, עד אשר בא אל שערי הארץ.

לאחר שש שנים משעזב את משפחתו, בשנת התרס"ו, קיבל מכתב מאימו, בה היא מבקשת ממנו שיחזור אל בגד. על מכתב זה היה חתום גם רבינו יוסף חיים! בצידוף לבקשת הוריו. עם הגעת המכתב, ארז רבינו את מטלטליו ושכ לבגד.

עלייתו השניה לארץ הקודש

בשנת התרס"ט, כשנתיים אחר חזרתו לבגד, נשבה ארץ

האלים, רבינו יוסף חיים בעל ה'בן איש חי', ואכל כבד ירד על כל יהדות כבל, בהלקח מהם מנהיגם הנערץ, קודש של כל בני הגולה זיע"א.

אז כבר היה רבינו כבן

שמונה עשרה שנה, ובאותם שנים, מחמת שבקשו לגייסו לשירות הצבאי, חמק ובא לו שוב לארץ ישראל.

בענין נסיעה זו סיפר לי רבינו, שנסע מבגד לדמשק, ושם זכה להשתטח סמוך לציונו הקדוש של רבינו המהר"ח זיע"א, אך לא בצמוד אל הקבר ממש כי שער בית הקברות היה סגור.

בגבולות הארץ

וסיפר עוד שכשהגיעו לגבול הארץ, לא היו נותנים להכנס אלא למי שהיה בידו מקצוע. וכשהגיע רבינו לשם לא היו סיכויים שיתנו לו אישור כניסה. ואמר לי שמהשמים זימנו לו שהיה שם אחד שהכיר אותו, ואמר להם שהוא נגר מקצועי, ונענו לו וכך זכה רבינו ליכנס אל ארץ הקודש.

משם נסע רבינו ישירות לירושלים - אל ישיבת פורת יוסף המעטירה, לחסות ולטעום מתורתם של חכמי ירושלים.

בישיבת 'פורת יוסף'

'כשהגעתי אל ישיבת פורת יוסף. מספר לי רבינו, 'המצב הכלכלי

היה קשה, ומחמת כן לא הסכימו לקבל אותי בקלות, להסתופף בכותלי הישיבה, אלא לאחר ייסורים ותחנונים גדולים. באותם הימים היה גבאי הישיבה ר' בן ציון חזן זצוק"ל, וכשראה

והגיה בו הנהגות נוראות, והחזיר לו את הספר עם ההנהגות שלו.

באותו מעמד בקשתי מרבינו שישאל לי את הספר כדי שאוכל להעתיק את ההנהגות, ואמר לי שהספר אינו נמצא בידו. ומשום מעשה שהיה, שכשעלה לארץ ישראל עם החברים, בזמן הנסיעה נפל מהם ארגז אחד של ספרים, וכתוכו היה גם הספר שער מאמרי רשב"י, ועם כל התחנונים לנהג - לא הסכים לעצור.

לאחר מכן, שלח רבינו טלגרמה למשה שיעזרו במציאת האבירה, ואמר לו שמצא את הארגז יהודי אחד, הגר במקום פלוני, רבינו פנה אל המוצא וביקשו שישיב לו את הארגז, המוצא הודיע לרבינו שהוא מוכן לתת את כל החכילה תמורת דמי טרחה, ורצה ג"כ את ספר שער מאמרי רשב"י

הנ"ל, ומכיון שלא היה לו ברירה כדי שיקבל את שאר הספרים השאיר את זה אצלו. וכשאני ספרתי את המעשה הזה בשיעור המקדים של מרן מאור ישראל רבינו עובדיה יוסף זצוק"ל, התקשר אלי יהודי אחד ואמר שהספר הנ"ל נמצא אצלו, ויביא לי אותו, תהילות לאל יתברך.

עלייתו לארץ הקודש בפעם הראשונה

בשנת התרס"א, עלה רבינו בפעם הראשונה אל ארץ ישראל.

השמונה שערים, מיד אומר את המיקום המדויק, הדף והשורה בו נמצאת התשובה. מסיבה זו, היו מכנים אותו חכמי בית המדרש 'ר' פתחיה', על שם שהיה פותח ומביא להם מקורות על כל ענייני הלימוד.

תמיד היה אומר שאין מי שיועד להסביר את תורת הקבלה כמו חכם שלמן אליהו. היה מספר שחכם שלמן עני מרוד היה ולפרנסתו עסק בתיווך דירות, ובזמן שהיה ממתין לאדם שקבע איתו, כתב את פירושו. הראש שלו היה רק בתורה. אחרי העבודה, כל חכמי המקובלים - גם האשכנזים - הגיעו אליו לפרוש שאלותיהם.

עוד אמר לי על חכם שלמן, שר' ניסים נחום, היה נוהג כספים להחזיק המקובלים שלמדו בשיבת 'שער השמים', אך זאת כתנאי שחכם שלמן יבין אותם על מה שלומדים בתורת הנסתר.

כמה פעמים סיפר לי רבינו, שהיה מנהגו מידי שבת לשהות במחיצתו של חכם שלמן בסעודה שלישית, ובסוף ימיו כשכתו עיניו, היה גורס בעל פה את כל ה'אדרא רבה'.

כששאלתי לרבינו מה התועלת בכך שבכל שבת היו חוזרים על ה'אדרא', ענה ואמר לי: כי ב'אדרא רבה' כידוע, טמון כל תורת הקבלה. כך, בגירסת ה'אדרא' בלבד, יוצא שכביכול חזרו על כל ה'עץ חיים'...

באחד הפעמים ששהיתי בביתו של הראש"צ רבינו **מרדכי אליהו** זצוק"ל, הראה לי את סידורי הרש"ש שסידר אביו חכם שלמן בכתב ידו, ובסידורים אלו יש חידושים רבים מסודרים בסדר יפה, ובגאונות עצומה. לאחמ"כ כשהלכתי אל רבינו, ספרתי לו על כך, ואמר לי שחכם שלמן היה מאריך בכוונות התפילה, הוסיף ואמר שזכה ללמוד עם חכם שלמן את כל השמונה שערים.

שרפי קודש

בשכונת הבוכרים, אולם מאחר והיה לומד בשיבת פורת יוסף כאמור, עם חבורת המקובלים, לכן שכר לו חדר בעיר העתיקה. כמשך כל ימות השבוע התגורר בחדר זה, וכימי שישי היה שב לשהות את השבת עם בני ביתו.

בשנת התרצ"ה, התפנתה הדירה של רבי **יעקב לופס** זצ"ל, ולאחר פטירתו, קיבל רבינו דירה זו, דירה בת שלשה חדרים, בה התגורר רבינו עם בני ביתו, עד שנת התש"ז שאז נחרבה העיר העתיקה.

וסיפר לי רבינו כי דירה זו, היתה מתוכננת לעשותה 'מקוה טהרה', אמנם אחר כך נתחרטו, מלעשות 'מקוה' בתוככי הישיבה ובנו דירה במקום.

חבורת המקובלים שבפורת יוסף, נקראה חבורת 'עוז וחדר', אשר בראשם עמד רבי **אפרים הכהן** זצוק"ל, ובה נמנו גדולי המקובלים דאותו דור: **חכם שלמן אליהו** זצ"ל, **חכם יעקב עדס** זצ"ל, **חכם משה עדס** זצ"ל, **חכם עזרא עדס** זצ"ל, ועוד.

עם חכם שלמן אליהו בעל הכרם שלמה

כמו כן היה רבינו משתבח ומתפאר בגדולתו של **חכם שלמן אליהו** זצוק"ל, אביו של הראשון לציון הגאון רבי **מרדכי אליהו** זצוק"ל. **חכם שלמן**, חיבר את ספר 'כרם שלמה' על הספה"ק 'עץ חיים', ביאור יסודי ומקיף על כל חכמת הקבלה, וידידו רב לו בחכמת הנסתר.

רבינו אשר נמנה בין תלמידיו המובהקים, אמר לי כי **חכם שלמן** ידע את תורת האר"י בעל פה, וכשהיו שואלים אותו שאלה בעץ חיים, או בכל

את תשוקתו ושאיפתו של רבינו, ניאות לקבלו לישיבה, שם ישב ללמוד אצל ראש הישיבה הגאון ר' עזרא עטיה זצוק"ל.

וסיפר רבינו שתמורת הלימוד בפורת יוסף, היו הרבנים הגדולים מקבלים ארבע לירות, ואילו הוא וחביריו היו מקבלים שתי לירות בלבד, בגלל המצב הכלכלי הקשה.

סיפר לי רבינו, שבהיותו בארץ הקודש בצעירותו, היה מזמינו ר' **יהושע שהראבני** זצ"ל (אביהם של ר' יוסף ור' שאול שהראבני) לסעוד עמו בשבתות. ולא זו בלבד אלא כיון שידעו בביתו של ר' יהושע, שרבינו מחמיר שלא לאכול בשר ועופות, אפי' בשבתות וכחגים, ושכך היה מנהגו עוד בהיותו כבגד, היו מכינים עבורו אוכל מיוחד.

ואני תמהתי על זה, איזה כוחות נפש עצומים היו לו לרבינו, שגם בצעירותו לא אכל בשר. כשהפניתי את תמיהתי לרבינו, אמר לי שיש בזה טרחה גדולה אבל אין דבר העומד בפני הרצון.

נישואיו

בי"ב טבת התרפ"ז נשא רבינו את הרבנית שרה (שדירה), ביתו של ר' יחזקאל נאקאש. הרבנית עלתה לארץ יחד עם כל בני משפחתה בהיותה כבת שש עשרה שנה, והתגוררו במושבה מגדילאל שבהוד השרון.

נישואי רבינו מתועדים גם ברישומי הרבניות לנישואין, שם נכתב בלשון זו: שם החתן - יצחק' (בן) כדורי. שם הכלה - שדירה בת יחזקאל נאקאש. סכום הכתובה 105 לירות.

ואמר לי רבינו שהחופה והקידושין נערכו ע"י הגאון רבי **בן ציון חזן** זצוק"ל.

בחברת המקובלים

לאחר מכן עבר רבינו לגור עם בני משפחתו

היכול מרן הבית יוסף

ההלכה היומית שע"י מוסדות המיישר

מוותר לומר לגוי לעשות עבורו מלאכות דרבנן (שו"ע סי' שז סע' ה).

ג) חולה שמחמת חוליו נפל למשכב, אע"פ שאין בו סכנה, מותר לומר לגוי לעשות עבורו אפילו מלאכות דאורייתא (שו"ע סי' יז), וכתב בחוט שני (ח"ד פפ"ט ס"ק כו) מהו הגדר של נפל למשכב, אדם שמחמת כאביו אינו יכול לעשות את מלאכתו כהרגלו, או שיכול רק ע"י מאמץ רב, ולולא המאמץ היה שוכב.

ד) חולה שיש בו סכנה, מצוה לחלל עבורו את השבת, ואפילו במלאכות דאורייתא, ומצווה בישראל גדול וכן דעת (שו"ע סי' ב, יב).

עשיית רפואה במקום שיש פיקוח נפש

הקדמה: נאמר בתורה (ויקרא יח ה) "וחי בהם", ודרשו חז"ל (יומא פה:), ולא שימות בהם, דהיינו מצוות התורה ניתנו לע"י ע"מ שיחיו בהם ולא ע"מ שימותו, ובמקום שיש חשש מיתה לאחד מעם ישראל, נדחין כל מצוות התורה מפניה [חזן מג' עבירות חמורות, ע"ז ג"ע ש"ד], ולכן מחללים שבת עבור פיקוח נפש, ונעשה ע"י צדיקים וחסידיים, וזרזים מקדימים לחלל שבת עבור החולה שיש בו סכנה (שו"ע סי' יב ומשנ"ב ס"ק לד).

האם מחללים שבת ע"פ דברי החוליה?

כתב במגנת שלמה (ח"א סי' ז), אדם שאמר לחברו בשבת שמרגיש כאב בליבו וחושש להתקפת לב, ומבקש ממנו להסיעו לביתו, אפילו אם אותו האדם אינו מוחזק לנאמן ויש לחוש שמא הוא משקר, מותר לקחתו, שאפילו ספק פיקוח נפש דוחה שבת, וכתב בש"כ (פ' לב הע' יט) בשם הגרש"א שאם חילל שבת על ספק פיקוח נפש, והתברר אח"כ שטעה, הרי הוא פטור, וכתב בחזו"ע (ח"ג עמ' רפד), שאדרבה הקב"ה קובע לו שכר על רצונו הטוב להציל נפש מיראאל.

האם מחללים על קטן שננעל בחדר לבדו?

אם יש חשש שתיטרף עליו דעתו, זה בכלל ספק נפשות, ומותר לפרוץ את הדלת אפילו אם הוא כרוך באיסורי דאורייתא, אמנם ישתדל להימנע כמה שפחות מאיסורי דאורייתא, כגון דרך קלקול וכדו', ופשוט שמותר לכתחילה אף ע"י מכרגים ופטישים וכדו', משום שהם כלים שמלאכתן לאיסור ומותר להשתמש בהם לצורך גופם (או מקומם) (שו"ע סי' שכח סע' יג, ובמשנ"ב ס"ק לח, מנוח"א ח"א עמ' תנז).

סימן שכז

המשך דיני סיכה בשבת

האם מותר למרוח קרם ידיים בשבת על ידי?

כבר התבאר שלמרוח שמן על ידי נחלקו הפוסקים האם יש בו משום רפואה בשבת או לא, כיון שאין דרך בריאים להשתמש בו, אמנם יש לדון במשחה/קרם, האם יש בו משום ממרח, כתב ביכ"א (ח"ד סי' כז אות ב) בשם המג"א (סי' שז ס"ק כד) ע"ד השו"ע (סי' שז סע' יא) שכתב אסור לשפשף דוק כרגלו ע"ג קרקע משום דמשווה גומות משמע שע"ג ריצפה מותר, ולכאורה למה לא אסר משום ממרח אלא כיון שכונתו שיבלע בקרקע ולא שישאר באותו מקום שכבה מותר, ולכן כל משחה שנבלעת כולה בעור אין איסור ממרח, וממילא אם מורח את משחה/קרם טוב והם נספגים היטב בעור יש להתיר. אמנם במנוחת אהבה (ח"ג עמ' קיח קיט) כתב שאע"פ שאין איסור של ממרח, יש לאסור מצד מה שממס את המשחה והופכה לנוזל והו"ל גולד, וכן פסקו המנוחת יצחק (ח"ז סי' כ) ובש"כ (פ"ג אות נח) בשם הגרש"א.

האם מותר למרוח שמן על גבי שיער כדי לקבל מראה רטוב?

דעת הגרש"א (ש"ש כ"פ סי' מו) שמותר רק באופן שימרח רק מעט שמן ולא הרבה, וישפוך מן השמן על ידיה ותניח מעט מעט על גבי השערות, אבל לא יניח על מקום אחד הרבה ותמרח אותו על כל השערות, כדי שלא תבוא לידי סחיטה בשערות שהוא אסור מדרבנן.

סימן שכח

דיני רפואה בשבת

האם מותר לעשות רפואה בשבת ע"י גוי?

כתוב בשו"ע (סע' א), מי שיש לו מיוחש בעלמא והוא מתחזק והולך ככריא, אסור לעשות לו שום רפואה, ואפילו ע"י נוכרי, גידה משום שחיקת סממנים.

באיזה אופנים התירו לעשות רפואה ע"י גוי?

א) לצורך קטן התירו, כיון שקטן הרי הוא כחולה שאין בו סכנה (רמ"א סע' יז).

ב) אם יש לאדם מקצת חולי, אע"פ שלא נפל למשכב,

מעשה ביהודי

שאלות אקטואליות מבית הדין
בענייני חושן משפט
בעריכת הרב"ג רבי יעקב כהן
שליט"א
מאגברי מוסדותינו

תו קניה שבוטל חלקית

אצל משפחת לוי מוכרים תו הנחה לכל החנויות בעיר חנות המנפיקה תו של מאה שקלים נמכר אצל לוי בחמש אחוז הנחה, רשת החנויות "סופר חיסכון" אינם מנפיקים תו הנחה של עצמם אבל באו בהתקשרות עם חברת "שמשונית" המנפיקה "יב תו" בו יש אפשרות לאכול בכמה מסעדות וגם לקנות ברשת סופר חיסכון. לכן אם תבקש מאדון לוי תו הנחה ל"סופר חיסכון" תקבל תו קניה של שמשונית.

החל מראש חודש טבת החלו הקונים של ה"יב תו" לחזור לכיתו של אדון לוי וכולם פה אחד בטענה שכשבאו לקנות הודיעו להם שמעוה ואילו הרשת ביטלה את ההתקשרות עם "שמשונית" והתו אינו תקף כסופר [ומפורש] הנאי כגב הכרטיס שהם רשאים להפסיק ההתקשרות ככל [על]. לדבריהם כבר מראש חודש כסלו סוכם עם "שמשונית" על סיום ההתקשרות החל מראש חודש טבת. כעת תובעים הלוואים את כספם, גם מר מזרחי בא עם תו שיש בו שלשים שקלים ותובע את שארית הכסף. פנו אדון לוי והלוואים לשמוע כיצד עליהם לנהוג.

תשובה: הכרטיסים שנקנו קודם ראש חודש כסלו, אין אדון לוי חייב להחזיר כלום, דמזול של הלוואה הוא [סימן סו סוף סעיף לד].

אבל הכרטיסים שנקנו מראש חודש טבת, צריך לוי להחזיר את הכסף ואינו יכול לומר לקונה שתשתמש בזה בשאר המסעדות, מאחר שביקש תו לקניה ב"סופר חיסכון", וכדין ביקש לקנות תפודים ומכר לו ענבים [ס' רגל א].

וה"ה שגם הכרטיסים שנקנו בחודש כסלו בו כבר הוחלט על סיום ההתקשרות, חייב אדון לוי להחזיר הוואל ותוקפו של הכרטיס היה לעוד עשר שנים והתבטל בתוך חודש. והרי קונה יין למקפה [ע' סי' ר"ל ס"א]. ואפילו מי שכבר השתמש בחלק מהכרטיס יכול לקבל שארית כסף, ולא יכול אדון לוי לטעון שאין לו מה לעשות עם כרטיס משומש [כמבואר בסימן רלב סי' ג].

לזכרון עולם בהיכל ה'

להנצחת יקירך
03-5520004

מרדכי
בן חביבה

גבריאל
בן מסעודה

ר' שלום אהרון
בן רחל

"עדיין לא נח הים מזעפ" - הצרות והיסורים לא פסקו, וממשיך הים להיות סוער.

אולם אם למרות הכל - למרות הסערה נשאר קשור אל דלתות בית המקדש, כורך ומחבק עצמו אליהם - "הטילוני עימה" אזי "מיד נח הים מזעפ". כשמחליט אדם אף בזמניו הקשים להיות דבק בה' ובתורתו - 'שתולים בבית ה' וממשיך כהרגלו בבית המדרש, בסדריו הרוחניים, לפתע מבחין שהסערה שככה, אין בעיות אפשר להסתדר ככל מצב - כשנמצאים קרובים לה' רואים שהכל שקט. ניקנור קשר עצמו לדלתות, כשנבדקים בתורה כבר לא איכפת העולם הזה ואפשר אפילו לקפוץ לתוך הים הסוער.

אומרת הגמרא בברכות (ח). "מיום שחרב בית המקדש אין לו לקב"ה בעולמו אלא ד' אמות של הלכה בלבד". מי מחזיק את הקב"ה כביכול בכל צער הגלות, כשכיתו חרוב והיכלו שרוף ובניו נידחים בין אומות העולם? אלא אפילו הקב"ה כביכול צריך תורה כדי לשכוח ולא להרגיש בצער.

הגר"י גלינסקי זצ"ל סיפר בשם המגיד מדובנא על עשיר אחד שהלך בין ספסלי בית המדרש, וראה פלוני עני מיושב בית הכנסת, שמח וטוב לו. מדוע? מה קרה שהוא כל כך מאושר? השיבו לו. מפני שמינו אותו לגבאי של העליות לספר תורה למשך שנה שלמה. אבל מה הוא שמח כל כך, שאל העשיר את עצמו, והרי אין לו לחם בבית, תראו איך שהגעלים שלו פוערות את פיו, כסך הכל מינו אותו לגבאות קטנה והוא כל כך שמח? אני אינני שמח אלא כאשר אקבל ידיעה על רווח ענק, והוא מאושר בגבאות כאילו מה יש בזה. העשיר לא הצליח להבין. למחרת חלף העני ליד ביתו של העשיר ניסה את מזלו לדפוק על הדלת לקבל כמה פרוטות לצדקה. המשרת הודיע לו אין היום קבלת קהל, מה קרה והרי תמיד ביום שני בבוקר יש קבלת קהל? אתמול היה כאן סוחר שלא דיבר אליו בדרך ארץ, בעל הבית כעס מאוד במשך כל הלילה. בבוקר השכם הודיעו לו שהיו לו כמה הפסדים קלים בבורסה. היום אין מה לדבר ואין יכולים להתקבל. העני תפס את ראשו וחשב ריבוננו של עולם הוא כועס? על מה? והרי אין לי אחד ממיליון מהעושר שיש לו, מגדולתו ונכסיו, אילו היה לי רק רבע מהם הייתי יוצא בריקודים ברחובות העיר, לעולם לא היה עולה בליבי כעס, שמח וצוהל מהבוקר עד הערב, והנה הוא כעוס ושכור... פלא פלאים.

העני לא מכין ובצדק את העשיר כיצד הוא מסוגל להיות עצוב, והעשיר גם הוא מתפלא בצדק איך העני יכול להיות כל כך שמח כשחי בקשיים ובצער שכזה. אלא שאין יתרון לאף אחד בכלל עמלו ועושרו, אם יש לו או אם אין לו, הכל תלוי כמה אתה טמון ודבוק בתורה שעל ידה הוא מנווט את השכל ליישר את מחשבותיו ולהבין שכל העולם הזה הוא הבל וריק, ועי"ז הרי הוא שמח בחלקו בכל עת ובכל מצב. זהו סוד העושר והאושר בכל עמלו תחת השמש.

איגרת ל בני הנעורים

התורה תרופה לכל המחלות של הנפש

"ויסע משה את ישראל מים סוף ויצאו אל מדבר שור וילכו שלשת ימים במדבר ולא מצאו מים, ויבוא מרתה ולא יכלו לשותות מים ממרה כי מרים הם על כן קרא שמה מרה. וילנו העם על משה לאמר מה נשתה, ויצעק אל ה' ויורהו ה' עץ וישלח אל המים וימתקו המים, שם שם לו חק ומשפט ושם ניסהו" (שמות טז, כב-כו).

בגמרא (בבא קמא פב). "וילכו שלשת ימים במדבר ולא מצאו מים" דורשי רשומות אמרו "אין מים אלא תורה" שנאמר הוי כל צמא לכו למים, כיון שהלכו שלשת ימים בלא תורה נלאו והתלוננו, עמדו נביאים שכיניהם ותיקנו להם שיהיו קוראין בשבת, מפסיקין באחד בשבת, קוראים בשני, מפסיקים שלישי ורבעי, קורין בחמישי ומפסיקין ערב שבת כדי שלא ילינו ג' ימים בלא תורה.

אומר בספר אור ההר שלומדים מכאן יסוד חשוב שכשאין תורה מתלוננים, צועקים והורבה דברים חסרים, כשיש תורה שום דבר כבר לא חסר. מספרים שכירושלים של פעם כשהעוני שרר בכל מקום, כשהיו רעבים ללחם היו אוכלים גמרא, אבל כשאין מים בכור אזי נחשים ועקרים יש בו.

ויש להתבונן ולהבין האין נמתקו המים במרה? והרי הם מרים וקשה לשתותם, אלא זה מה שנאמר "וישלך משה עץ אל תוך המים וימתקו המים" דהיינו שהשליך את "עץ חיים" היא למחזיקים בה' שהיא התורה והיא עץ חיים, כשמחזיקים בעץ חיים כבר לא מרגישים שום מרירות. וזהו למעשה המבחן והניסיון שיש לכל אדם, כי "שם ניסהו" - שאם מרגיש מרירות אז היא ההוכחה שחסר לו בעץ חיים.

בני ישראל במצרים לא שמעו למשה "מקוצר רוח ועבודה קשה" (שמות ו, ג) פירש האור חיים הקדוש "עם ישראל לא שמעו למשה מפני שלא היו בני תורה" - כי עם תורה אין קוצר רוח ואין עבודה קשה, יש רגיעה ואפשר לשמוע ולהקשיב. יש מושג בספרים הקדושים "מוחין דגדלות" והכוונה שרואים את רוממות ה' בכל דבר, והכל רצונו הטוב, רואים את הדברים בגדול לא כצימצום, הכאב העכשוי הוא רק עכשוי ורגעי, והכל ביחוד הוא חסד גדול. ולעומת זאת כ"מוחין דקטנות" הכל בקטן וכצימצום רואים ומרגישים רק את הכאב העכשוי, ולא רואים את הטוב ואת הישועה הגדולה שיש בזה. על ידי התורה זוכים למוחין דגדלות מפני שבתורה טמון השכל של הקב"ה כביכול, ובלי תורה יש קוצר רוח ואפילו להקשיב לישועה וגאולה אין סכלנות.

בברכות (ה:) מובא שלרבי יוחנן היו לו עשרה ילדים וכולם מתו לו והיה הולך עם עצם של בנו הקטן מנחם

ומעורר אבלים, "דן גרמא דעשירא ביד". רבי יוחנן היה יכול לסבול ולהיות אב שכול ועוד לעורר אחרים, אבל כשמת ריש לקיש לא יכל לסבול והשתגע, היה הולך קורע כסותו וצועק בחוצות העיר היכן אתה בר לקיש? וצריך להבין מדוע רבי יוחנן יכול לסבול את מותם של עשרה בניו ולא יכול לסבול את מותו של ריש לקיש? אלא כשריש לקיש קיים יש לרבי יוחנן תורה, יש לו חברותא ללמוד עימו ולהגדיל תורה, וממילא אפשר לסבול הכל את כל היסורים, אבל כשנפטר ר"ל הכל נעשה קשה. - כשיש תורה הכל מתגמד ונעשה קל, אפילו עשרה ילדים דבר קטן הוא, בלי תורה הכל מפחיד אפשר אפילו להשתגע מכאב מפחד ומצרות, וכמו שאמר דוד המלך ע"ה "לולא תורתך שעשועי אז אבדתי בעוני".

ועל כן בכל מצב יש להתדבק בתורה ובמצוות

ובגמרא (יומא לח). איתא, "כשהלך ניקנור להביא את דלתות בית המקדש מאלכסנדריא של מצרים, בחזרתו עמד עליו נחשול שבים לטבעו, נטלו אחת מדון והטילו לים ועדיין לא נח הים מזעפ, ביקשו להטיל את חברתה, עמד הוא וכרכה וחבקה ואמר להם: הטילוני עמה, מיד נח הים מזעפ, והיה מצטער על חברתה, כיון שהגיע לנמלה של עכו היתה מכבצת ויוצאה תחת דופני הספינה, לפיכך כל השערים שהיו בבית המקדש נשתנו להיות של זהב חוץ משערי ניקנור מפני שנעשו בו ניסים".

שוחים אנו עלי אדמות בים החיים, ונתקלים פעמים רבות במיני סערות ומכשולים המבקשים לטובענו, לכל אדם בחייו יש מקרים וזמנים של בעיות ועיכובים. מה עושה אדם בזמן קשה זה? זורק דלת אחת מודלתות בית המקדש. פעמים בשעות לחץ ובזמן בעיות מוצאים אנו את האדם שמונע עצמו מבית המדרש, מתפלל ביחידות - יש קשיים, אין ריכוז, אי אפשר ללמוד, לכן זורקים דלת אחת למים. אך המצב נשאר בעינו

ואלה יעמדו על הברכה

שילה בן נטלי חיה

איל בן יסמין

ווד בת יסמין

אליהו בן סאלמה

טל בן מדי

גיל בן אסנת

עידו בן רחל

יניב בן משה

מרדכי בן נטלי חיה

03-5520004

לתרומות והנחות

תהילה בת שרה

מאיר בן מדי

ירמיהו בן ויקטוריה

פריטים טמונים לפרשת בשלח

"וַתַּעַל הַשָּׁלוּ וַתִּכַּס אֶת הַמַּחֲנֶה"

בתמונה מסתתרים 15 פריטים הקשורים לסיפור יציאת מצרים.

רשימת הפריטים:

- סוס - "סוס ורכבו רמה בים"
- תף מרים - "וַתִּקַּח מִרְיָם... אֶת הַתֵּף בְּיָדָהּ"
- גלגל מרכבה - "שָׁנַפְל מִמִּרְכָּבוֹת חִילֵי פָרְעֹה."
- תכשיטים עתיקים - מִבְּזֹת הַיָּם.
- קבית קרח - "קָפְאוּ תְהוֹמֹת בְּלֵב יָם"
- קש - "וַיִּאֲכַלְמוּ כֶקֶשׁ"
- סל - לַתּוֹכֹ אָסְפוּ אֶת הַמֶּן.
- גזע עץ - "וַיֹּרְרוּ עֵץ וַיִּשְׁלַךְ אֶל הַמַּיִם"
- סלע - "וַיִּקְחוּ אָבֹן וַיִּשְׁלֹמוּ תַחְתָּיו", תַּחַת מִשֶּׁה רַבֵּנוּ.
- עמוד ענן - "עֲמֹד עָנָן לְנַחֲתָם"
- עמוד אש - "וַיִּלְלָה בְּעַמּוֹד אֵשׁ לְהָאִיר"
- כד מים - סִמַּל לְמֵי מֶרֶה.
- דבש - "כִּצְפִּיחִית בְּדָבֶשׁ"
- קערית חרס - בָּהּ שָׁמְרוּ אֶת הַמֶּן לְדֹרוֹת הַבָּאִים.
- חליל - רִמְזָה לְשִׁירַת הַיָּם.

האם תוכלו למצוא את כולם? - בהצלחה!

מצא את ההבדלים

פרות שנשתבחה בהם ארץ ישראל

מצאו לפחות 20 הבדלים בין התמונות שלפניכם!

יש לכם פתרון? הזדמנות לזכות בפרסים מפתיעים! - שלחו את התשובות הנכונות למייל Office@mrbs.co.il
או לפקס 077-4701119 והיכנסו להגרלה - בהצלחה!

בני הרשב"י

דברי תורה
דרך אורו של הרשב"י
בזוהר הקדוש

בהסתרה שבתור ההסתרה

את זכר עמלק.

וידוע שכל אדם מישראל בפרטיות יש את כל מה שעברו עם ישראל בכלליות, ושלמה המלך אומר בקהלת (ג יא) 'את הכל עשה יפה בעתו גם את העלם נתן בלבם מבלי אשר לא ימצא האדם את המעשה אשר עשה האלהים מראש ועד סוף'. היות והבחינה של 'עמלק' היא שורש לכל הקליפות לכן גם ענין מצווה זו של מחיית עמלק היא קיימת בכל אדם ואדם, וכמו שעמלק היה הבחינה של קירור בעבודת ה' מתוך עזות פנים וגאווה נגד ה' ועם בחירו, ובא לעם ישראל בדרך הפחדה גדולה, והיה מנסה לראות את השוליים של ישראל ומנסה לזנב בו, כך אומרים רבותינו הצדיקים שכל השורש של הגאווה והמרד במלכות ה' שמתגאה האדם ומייחס לעצמו את ההצלחות שלו זו הבחינה של עמלק, ועוד בחינה שהיצר מפחיד את האדם ומנסה לייאש אותו בתוקף הפחדתו ומראה לו שאין לו סיכוי להצליח נגדו חלילה, והכל בדרך של הטמעה בתאוות ליתן בלב האדם שאין הוא יכול לצאת מהרגליו ויצריו הרעים, ולכן ה' אומר שהוא ימחהו כמו שאמרו חז"ל אילמלי הקב"ה עוזרו אינו יכול לו.

שכאשר עם ישראל הגיעו לים וראו את עצמם לכודים שאין להם כל מנוס לברוח מפרעה ומצרים הטמאים, שהים מלפניהם והעבודה זרה של בעל צפון שהיא בחינת קליפה קשה - מצידה, ולא ידעו מנוס לנפשם, אולם לא הבינו שדוקא במקום הכי נמוך שהיו שרויים בו, עוד פסע אחד והרי הם יוצאים מן המיצר ומגיעים לקבלת התורה באהבת אין קץ, לפי שכך דרכו של היצר הרע, כאשר רואה שהאדם זוכה ומתקרב להי"ת ומתעלה מיום ליום, הוא מקבל פחד גדול ונלחם בכל כוחו לייאש את האדם, שיחשוב שאין לו מנוס מפניו, והאדם אינו יודע, שכבר הריהו ראוי לנס וברגע אחד ה' מחלץ אותו מן המיצר, כמו שחילץ את ישראל בדרך נס, שמיד ראו את מצרים מת על שפת הים, והבינו שכבר אין כבר למצרים כח לדרוכם, וכך האדם צריך להזהר מאוד מן הייאוש לפי שאינו בא אלא מן היצר הרע המנסה בכל כוחו להלחם נגד כול הקדושה שזכה האדם להגיע אליה, ויהי"ד שהי"ת יזכנו להנצל מן היצר הרע ולהתקרב לעבודתו ולא להתייאש כלל אפילו מקבלות ורצונות שנים ועתקים שהיו לנו נזכה לחדשם ולהתעלות בהם

אמן

מקשה האור החיים הקדוש והרי כל יהודי בעת צרה אין לו על מי להשען אלא על אביו שבשמים, א"כ בודאי שמשה יזעק אל ה'?

ומסביר האוה"ח שהקב"ה ענה למשה יסוד חשובהווא שפעמים יש קטרוג קשה רח"ל שאפילו תפילה לא תועיל ורק ע"י תשובה ומסירות נפש עם ישראל יכול להועיל וליתן את כח של רחמים לבקיעת הים, וא"כ כעת צריכים עמ"י להתעצם באמונה וללכת אל הים ורק על ידי אמונה עיוורת כזו יכול הים להבקע, היינו רק כאשר יאמינו בישועה עוד לפני שה' בוקע את הים במסירות נפש גדולה שכל מה שה' יעשה עימם הם יקבלו באהבה רק אז תבוא הישועה, כי מאמינים בכל נפשם ומאודם שה' לא עוזב אותם, וכל מה שעושה להם הוא לטובה, וזו היא ג"כ מצוות התשובה שלהם שלא יעוררו על ה', לפי שאחר שראו ניסים כ"כ גדולים חייבים הם להיות במדרגת אמונה שלימה בהתאם למה שראו, ומכח מצווה זו יתמתקו הדינים.

ויש כאן יסוד גדול לכל ההסתרות פנים שאדם נמצא בהם, היינו להיות שמח מתוך אמונה שלימה ובטחון בהי"ת, וכמו שמצינו שדבר זה היה תרופה נגד הקטרוג הגדול של 'הללו והללו עובדי ע"ז' וכו', וזהו הענין של קריאת ים סוף, 'תהום אל תהום קורא לכל צינורד' שתהומות נבקעו היינו בחינת הצרות הגדולות שיש לאדם, ואין צרה לאדם אלא צרת חוסר קרבת ה' וכמ"ש 'מתהומות תעלני', וכאשר נבקע התהום הרי אז הוא נעשה מישור והשוואה אחת של הדרך העולה בית אל.

ובחינה זו של מסירות נפש רואים כמה שאמרו רבותינו בזוהר הקדוש בפרשתינו, שאמר ה' למשה מה תצעק אלי 'בעתיקא תליא מלתא', דהיינו בבחינת הכתר של כל הכתרים תלוי הדבר, וידוע שהמסירות נפש של האדם היא בבחינת הכתר ובראש המעלות של האדם הישראלי, ועל ידי מסירות נפש זו מתעוררת הבחינה הכי גבוהה של עתיק שבעתיק אשר כל הדינים נמתקים בשורשם, ויעוין בדברי המושג שכיר כפרת בשלח כאן שהאריך בעניין זה.

והוא מה שמצינו בסוף הפרשה ענין מחיית זכר עמלק, וכמו שכתוב 'ויאמר ה' אל משה כתוב זאת זכרון בספר' וכו' ויש ג' מצוות א. לזכור מלחמתו. ב. לא לשכוח את אשר עשה לך. ג. להכריז את זרעם. וה' אומר בפרשתינו שנזכור את הכתחת ה' שימחה

י'יה בשלח פרעה את העם ולא נחם אלהים דרך ארץ פלשתים כי קרוב הוא כי אמר אלהים פן ינחם העם בראתם מלחמה ושובו מצרימה. ויסב אלהים את העם דרך המדבר ים סוף...

יש בפסוק זה לימוד גדול לחיים.

הקב"ה כביכול התחכם עם עם ישראל פן ישובו מצרים, ואדם צריך לדעת גם כן שצריך להתחכם ולהקיף עניינים בחיים בכדי לא להיכנס לניסיון שעלול חלילה להכשל בו, והיינו שרואים בפסוק הנזכר שהקב"ה הוא כל יכול ויש בידו גם להכות את פלשתים ועכ"ז הקב"ה חושש שדבר המלחמה עימם יגרום לישראל לחזור מצרימה, ולכן הקב"ה מורה להקיף את ארץ פלשתים ואף שהכל בידיו יתברך עכ"ז היות והוא זה שנתן את הניצוץ הקדוש של כל אומה כדי חייתה עד אשר יתקן עולם במלכות שדי ויחזור כל ניצוצות הקדושה לשרשם ולתיקונם, ונמצא א"כ שהקב"ה נותן בחינה של כח גם לפלשתים הרשעים ומאחר ויש בידם סוג של כח על ידי הניצוץ הקדוש המחיה אותם אומר הקב"ה להתחכם ולהקיף את ארצם, ולפיכך אדם ילמד להזהר מלהיכנס לניסיון בעבודת ה', וכמו שכתוב 'אל תביאני לידי נסיון ולא לידי בויז', אא"כ כבר עומד הוא לפני נסיון ואז אם עומד בו הרי הוא זוכה לאור הגנוז המעלה אותו לדרגה גבוהה יותר, ומי שהקב"ה חפץ להעלותו ממדרגתו הריהו מנסהו. אבל לכתחילה יזהר מאוד לא להיכנס לניסיון כלל.

וצריך לדעת יסוד נוסף בעניין עמידה בנסיונות. הנסיון הוא רק מראה את תמונת המצב שבה נמצא האדם, היינו שאם למד מוסר והתעלה בבחינת הולך ומוסיף שבכל יום ויום הריהו משתדל להתעלות ברחמים על בני אדם, וכן מתעלה לחשוב מחשבות נכונות וישרות, ומתעלה להפיק מהתורה שלומד את רצון ה' וכאשר קם מן הספר עושה את מעשיו על פי התורה הקדושה, אז הריהו זוכה לעמוד בנסיון. אבל צריך לדעת שהשכר שיקבל על עמידתו בנסיון אינו בהכרח על ההתגברות של רגע הנסיון, אלא על ההכנה הנצרכת שהעלה את עצמו מדרגה לדרגה בעבודת ה'.

כאשר הגיעו בני ישראל לפני ים סוף נאמר 'ופרעה הקריב וישאו בני ישראל את עניהם והנה מצרים נוסע אחריהם' וכו', ואז צעק משה אל הי"ת, השיב לו ה' 'מה תצעק אלי דבר אל בני ישראל ויסעו'.

מהנעשה בישיבתנו מוסדות המייש"ר

**מו"ר שליט"א
בתיקון
שובבי"ם
בישיבתנו**

חובה בכל בית!

ניתן להשיג בישיבתנו את חוברת
"טוהר הבית"

המקיפה את כל הלכות טהרת המשפחה
בלשון קלה ובתימוצות ע"י מורנו
הרה"ג דן גבאי שליט"א
מו"צ בבית ההוראה

החוברת במחיר סמלי 10 ש"ח לזיכוי הרבים

מוסדות המייש"ר

בנשיאת נדון המקובלים האחר רמי בניהו שמואל'י שליט"א

סדר התיקונים בימי השובבי"ם בישיבתנו

תיקון היסוד	1	יום שלישי פרשת שמות
תיקון	2	יום חמישי פרשת וארא
תיקון טהרת הבית	2	יום שלישי פרשת בא
סדר תענית דיבור העולמי	3	יום שלישי פרשת בשלח
תיקון	י"ב שבט 10.02.25 בשעה 13:00	יום שני פרשת יתרו
תיקון עונות הכללי והיסוד	כ' שבט 18.02.25 בשעה 13:00	יום שלישי פרשת משפטים
תיקון חילול שבת ותיקון ערב ראש חודש	כ"ט שבט 27.02.25 בשעה 13:00	יום חמישי פרשת תרומה

• המתענה צריך לקבל על עצמו תענית התפילה המנוחה ביום קודם, ולפטר בעבור מה מתענה
• מי שאין באפשרותו להגיע ומעוניין לעשות את התיקון, יתענה באותו היום
ויקרא את נוסח התפילה ומסור את שמו בטלפון 03-5520004 (שלוחה 3)
ובעז"ח כבוד מו"ר גדול המקובלים הרב בניהו שמואל'י שליט"א
יכוון עליו בשעת התיקון ובתפילת ה"ענו" של ה"ש"ש.
ויהי רצון שנזכה לשוב בתשובה שלימה לפני אבינו שבשמים
ותקבלו תפילותינו ברצון, אמן.

שיעור תורה לילדים

פרסים • ממתקים • הפתעות

בכל שבת קודש בישיבת המייש"ר

מהשעה 14:00 - 15:30

131064 - 121064

סעודת אזכרה

לעילוי נשמות יקיריך!

אברכי הכולל ובחורי הישיבה העוסקים בתורה הקדושה יערכו עבור יקירכם

סעודה • קדיש • אשכבה

עם דברי תורה עבור הנפטר

ובזה יהיה נחת רוח ליקיריך!

צלצלו, וזכו גם אתם 03-5520004

ניתן להשתתף במעמד